

**Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας
Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας**

**Ο ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΤΟΥ ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ**

Μελέτη Ομάδας Εργασίας

Θεσσαλονίκη 2006

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<i>Εισαγωγή</i>	<i>Σελ.2</i>
<i>1. Περιβαλλοντική κατάσταση Κόλπου Θεσσαλονίκης</i>	<i>Σελ.2</i>
<i>2. Προγενέστερες προσεγγίσεις</i>	<i>Σελ.4</i>
<i>3. Θεσμικό πλαίσιο</i>	<i>Σελ.6</i>
<i>3.1 Θεσμικό πλαίσιο για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος</i>	<i>Σελ.7</i>
<i>3.2 Εθνικό θεσμικό πλαίσιο για την ίδρυση και λειτουργία προστατευόμενων περιοχών</i>	<i>Σελ. 7</i>
<i>3.3 Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο για τις προστατευόμενες περιοχές</i>	<i>Σελ. 7</i>
<i>3.4 Διεθνές θεσμικό πλαίσιο για τις προστατευόμενες περιοχές</i>	<i>Σελ. 7</i>
<i>3.5 Άλλα νομοθετήματα προστασίας περιοχών</i>	<i>Σελ. 7</i>
<i>3.6 Λοιπή νομοθεσία προστασίας της φύσης</i>	<i>Σελ. 7</i>
<i>3.7 Ειδική νομοθεσία</i>	<i>Σελ. 8</i>
<i>3.8 Θεσμικό πλαίσιο για το θαλάσσιο περιβάλλον-Εθνικό</i>	<i>Σελ. 8</i>
<i>3.9 Θεσμικό πλαίσιο για το θαλάσσιο περιβάλλον -Διεθνές</i>	<i>Σελ. 8</i>
<i>3.10 Νομικά κείμενα για τη ρύπανση των υδάτων Κοινοτικές Οδηγίες</i>	<i>Σελ. 8</i>
<i>3.11 Διαχείριση παράκτιων ζωνών και θαλάσσιων οικοσυστημάτων</i>	<i>Σελ. 6</i>
<i>4. Αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς</i>	<i>Σελ. 8</i>
<i>5. Ο Φορέας διαχείρισης του Θερμαϊκού Κόλπου</i>	<i>Σελ. 9</i>
<i>5.1 Η Αναγκαιότητα δημιουργίας</i>	<i>Σελ. 9</i>
<i>5.2 Χώρος και δραστηριότητες ευθύνης</i>	<i>Σελ. 10</i>
<i>5.3 Οργανόγραμμα – Λειτουργία</i>	<i>Σελ. 10</i>
<i>5.4 Διαδικασία δημιουργίας - χρονοδιάγραμμα</i>	<i>Σελ. 14</i>
<i>5.5 Χρηματοδότηση – Οικονομική Βιωσιμότητα</i>	<i>Σελ. 14</i>
<i>Προτάσεις</i>	<i>Σελ. 15</i>
<i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: Νομοθεσία</i>	<i>Σελ. 16</i>
<i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Εμπλεκόμενοι φορείς</i>	<i>Σελ. 33</i>

Εισαγωγή

Η Διοικούσα Επιτροπή του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας – Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας (ΤΕΕ/ΤΚΜ), μετά από σχετική εισήγηση της Μόνιμης Επιτροπής Περιβάλλοντος του Τμήματος αποφάσισε (Αποφ. Δ.Ε. 5/12.1.2005) τη σύσταση Ομάδας Εργασίας (ΟΕ) για την διαμόρφωση πρότασης σχετικά με τη δημιουργία φορέα διαχείρισης του Θερμαϊκού κόλπου.

Πιο αναλυτικά στο αντικείμενο της ΟΕ συμπεριλαμβάνονται τα παρακάτω θέματα σχετικά με το φορέα:

1. Θεσμικό πλαίσιο δημιουργίας και λειτουργίας του Φορέα Διαχείρισης
2. Αρμοδιότητες – Αντικείμενο- Συνεργασίες του Φορέα Διαχείρισης
3. Στελέχωση - Χρηματοδότηση

Μέλη της ΟΕ, σύμφωνα με τη σχετική απόφαση του ΤΕΕ/ΤΚΜ, είναι οι παρακάτω επιστήμονες:

1. Μιχάλης Βαδράτσικας, Πολιτικός Μηχανικός
2. Γιάννης Ν. Κρεστενίτης, Καθηγητής Παράκτιας Τεχνικής & Ωκεανογραφίας, Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών, Α.Π.Θ.
3. Γιάννης Οικονομίδης, Μηχανολόγος Μηχανικός
4. Ιωάννης Δ. Παντής, Αναπλ. Καθηγητής Οικολογίας, Τμήματος Βιολογίας, Α.Π.Θ.
5. Αναστασία Χαντζαρίδου, Χημικός, M.Sc. Περιβαλλοντολόγος, Τομέας Προστασίας Περιβάλλοντος, ΟΡΘΕ.

1. Περιβαλλοντική κατάσταση Κόλπου Θεσσαλονίκης

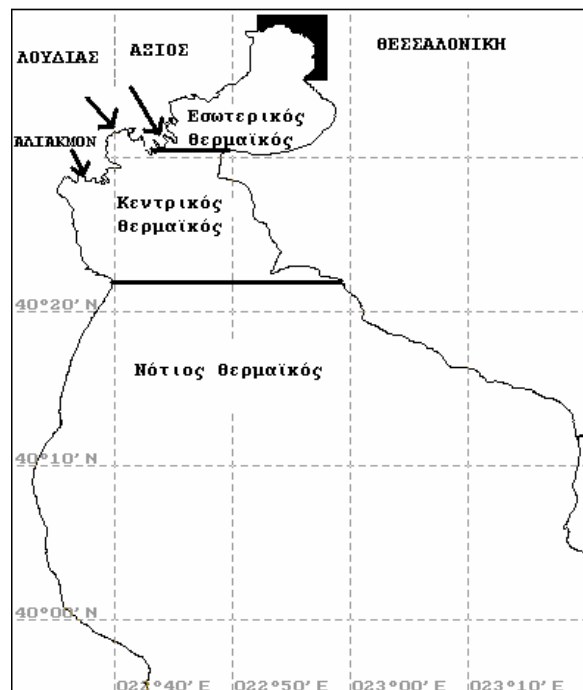
Ο Θερμαϊκός Κόλπος, Σχ. 1, βρίσκεται στο βορειοδυτικό Αιγαίο, περιορίζεται προς τα ανατολικά από τη χερσόνησο της Κασσάνδρας, προς τα δυτικά από τα παράλια του νομού Πιερίας και προς τα βόρεια από την ακτογραμμή της πόλης της Θεσσαλονίκης. Προς τα νότια υπάρχει η μοναδική επικοινωνία του κόλπου με το Αιγαίο, που οριοθετείται από την ιδεατή ευθεία των Ακρωτηρίων Πλαταμώνα (δυτική ακτή) και Ποσειδί (ανατολική ακτή). Το βόρειο τμήμα του Θερμαϊκού κόλπου, από την ακτή της Θεσσαλονίκης μέχρι την ευθεία των ακρωτηρίων Επανομής (ανατολικά) και Αθερίδας (δυτικά) αποτελεί τον κόλπο της Θεσσαλονίκης (Εσωτερικός και Κεντρικός Θερμαϊκός).

Ο κόλπος δέχεται τα νερά τεσσάρων ποταμών (Γαλλικού, Αξιού, Λουδία και Αλιάκμονα) και πολλών στραγγιστικών τάφρων που επηρεάζουν δραστικά την υδρογραφία και τη θαλάσσια ζωή. Τα νερά των ποταμών επηρεάζουν όχι μόνον τη θαλάσσια περιοχή των εκβολών αλλά και την υδρογραφία μεγάλων τμημάτων του Θερμαϊκού Κόλπου. Η επιρροή αυτή είναι συνάρτηση της παροχής των ποταμών, των κλιματολογικών συνθηκών της περιοχής και των εποχιακών τους μεταβολών.

Στον Αξιό, παρατηρείται τις τελευταίες δεκαετίες, μία συνεχής μείωση των παροχών σε όλη τη διάρκεια του χρόνου, με αποκορύφωμα τον ουσιαστικό μηδενισμό της καλοκαιρινής παροχής του (λόγω της έντονης εκμετάλλευσης στα ανάντη με πλήθος φραγμάτων στην

ΠΓΔΜ). Ο Λουδίας χρησιμεύει ως αποδέκτης των νερών άρδευσης (που εκτρέπονται από τον Αξιό και τον Αλιάκμονα) και έχει νερό κυρίως το καλοκαίρι. Η παροχή του Αλιάκμονα εξαρτάται ουσιαστικά από τις ανάγκες της Δ.Ε.Η. που ελέγχει τα ανάντη φράγματα αλλά και από τις ανάγκες σε αρδευτικό νερό της πεδιάδας των Γιαννιτσών. Έτσι το καλοκαίρι η παροχή του ποταμού είναι σχεδόν μηδενική (εκτός αν εμφανιστούν έντονες βροχοπτώσεις), αφού το νερό που αποδεσμεύεται από το φράγμα των Ασωμάτων είναι όσο χρειάζεται για την άρδευση.

Ο Γαλλικός με σχεδόν μηδενική παροχή στο παρελθόν παρουσιάζει σήμερα κάποια ροή (λόγω της υπερχειλίσης) ενώ στις εκβολές του εξακολουθεί να υφίσταται το πρόβλημα των εδαφικών καθιζήσεων και της εισροής της θάλασσας.

Σχ.1 Ο Θερμαϊκός Κόλπος

Οι ακόλουθες κατηγορίες ρυπαντικών φορτίων συμβάλλουν στην υποβάθμιση της ποιότητας των νερών του Θερμαϊκού Κόλπου (κυρίων εσωτερικού και κεντρικού):

- (1) τα αστικά λύματα και τα βιομηχανικά απόβλητα,
- (2) οι αποστραγγίσεις των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και των υδατοκαλλιεργειών,
- (3) τα μεταφερόμενα από τους ποταμούς (Γαλλικό – Αξιό – Λουδία – Αλιάκμονα) ρυπαντικά φορτία και
- (4) τα πετρελαιοειδή και οι τοξικές ουσίες.

Μέχρι σήμερα σημαντικός αριθμός επιστημόνων διαφόρων ειδικοτήτων έχουν ασχοληθεί (ατομικά ή στα πλαίσια ερευνητικών ομάδων) με την υδρολογία-οκεανογραφία και την ποιότητα των νερών του Κόλπου Θεσσαλονίκης και του Θερμαϊκού γενικότερα. Η ενασχόληση αυτή αφορά στη μελέτη του θαλάσσιου συστήματος με τη χρήση μαθηματικών ομοιωμάτων κυκλοφορίας και ποιότητας είτε/και στην εκτέλεση μετρήσεων πεδίου των διαφόρων φυσικών, χημικών, βιολογικών και μικροβιολογικών παραμέτρων στα νερά και στα ιζήματα του Θερμαϊκού.

Συστηματικά προγράμματα παρακολούθησης της ποιότητας του θαλασσίου οικοσυστήματος πραγματοποιούνται από το 1981, αλλά χωρίς να είναι συνεχή και με την ίδια

ποιότητα και συχνότητα μετρήσεων. Από το 1997 η παρακολούθηση του θαλασσίου περιβάλλοντος του Κόλπου Θεσσαλονίκης (εσωτερικός Θερμαϊκός) ανατίθεται στο Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ, τέως ΕΚΘΕ), με συμμετοχή και ερευνητών από το ΑΠΘ (Εργαστήριο Θαλάσσιας Τεχνικής). Η παρακολούθηση αυτή γίνεται με μηνιαία συχνότητα και για το ίδιο χωρικό πλέγμα σταθμών μέτρησης και παραμέτρων, με ετήσιες ή διετείς συμβάσεις, που όμως δεν είναι συνεχείς.

Με βάση τα αποτελέσματα των μετρήσεων αυτών είναι δυνατή η οριοθέτηση των ζωνών ποιότητας στο Θερμαϊκό. Έτσι τα νερά του Θερμαϊκού κόλπου διαχωρίζονται σε ζώνες ποιότητας από «άσχημη» (όρμος της Θεσσαλονίκης ή /και εκβολές ποταμών) μέχρι «εξαιρετική» (εξωτερικός Θερμαϊκός). Ευτροφισμός παρατηρείται κυρίως στον όρμο της Θεσσαλονίκης, όπου οι συγκεντρώσεις των θρεπτικών αλάτων, αζώτου και φωσφόρου είναι υψηλές. Οι συγκεντρώσεις μετάλλων, χαρακτηριστικές των επιπτώσεων της βιομηχανικής δραστηριότητας, είναι αυξημένες στη δυτική περιοχή του κόλπου. Οι τιμές του διαλυμένου οξυγόνου και των παθογόνων μικροβίων αν και δεν ξεπερνούν τα σχετικά όρια σε μόνιμη βάση έχουν ξεπεράσει τα σχετικά πρότυπα (σε διάφορες υποπεριοχές του κόλπου) σε σημαντικό αριθμό μετρήσεων.

Η εμφάνιση τοξικών μικροφυκών σε υψηλές συγκεντρώσεις (που μπορεί να προκαλέσουν τροφικές δηλητηριάσεις από την κατανάλωση οστρακοειδών) και ερυθρών παλιρροιών, έχει παρατηρηθεί αρκετές φορές και για σημαντικά χρονικά διαστήματα, κυρίως στη δυτική περιοχή του κόλπου, όπου και το σύνολο σχεδόν των οστακοκαλλιεργείων.

Αυτό που γίνεται φανερό από τα μέχρι τώρα δημοσιευμένα αποτελέσματα των προγραμμάτων παρακολούθησης αλλά και των μετρήσεων άλλων ερευνητών είναι ότι δεν υπάρχει ομοιομορφία στον κόλπο και ότι η ποιότητα του θαλασσίου περιβάλλοντος δεν είναι σταθερή σε όλη τη διάρκεια του χρόνου, ενώ δεν υπάρχει, ακόμη τουλάχιστον η πεποίθηση ότι έχει αρχίσει η αναβάθμιση του οικοσυστήματος που ορισμένοι ανέμεναν ότι αυτόματα θα πραγματοποιηθεί με τη λειτουργία των εγκαταστάσεων επεξεργασίας των αστικών λυμάτων του πολεοδομικού συγκροτήματος και των αστικών περιοχών της ανατολικής ακτής.

2. Προγενέστερες προσεγγίσεις

Η συζήτηση για τη δημιουργία φορέα διαχείρισης του Θερμαϊκού κόλπου, έχει ξεκινήσει, εντός των επιστημονικών φορέων της Θεσσαλονίκης, την τελευταία πενταετία. Αλλά μόνον ο Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης (ΟΡΘΕ), έχει προχωρήσει σε σχετική μεθοδευμένη προσέγγιση του όλου θέματος, αλλά χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η υλοποίηση του εγχειρήματος.

Η Ε.Ε. του ΟΡΘΕ, σε σειρά σχετικών αποφάσεών της, αναγνώρισε την αναμφισβήτητη σημασία του Θερμαϊκού κόλπου και της παράκτιας ζώνης για τους κατοίκους τόσο του Πολεοδομικού Συγκροτήματος και της Ευρύτερης Περιοχής Θεσσαλονίκης όσο και των όμορων παράκτιων νομών.

Στις 16.2.2001 υπογράφηκε Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Μακεδονίας – Θράκης, της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης με στόχο την εκπόνηση μελετών, έργων και προγραμμάτων έρευνας σε θέματα χωροταξικού, περιβαλλοντικού, πολεοδομικού και συγκοινωνιακού σχεδιασμού που έχουν άμεση σχέση με την οργάνωση του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης. Στα πλαίσια του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας προκρίθηκε μεταξύ των άλλων και η προώθηση προγράμματος με στόχο τη Προστασία και Διαχείριση του Θερμαϊκού κόλπου – Ίδρυση Φορέα Διαχείρισης. Ο Οργανισμός Ρυθμιστικού ανέλαβε την υποχρέωση διερεύνησης των απαιτούμενων ενεργειών για τον σχεδιασμό του Προγράμματος «Προστασία και Διαχείριση του Θερμαϊκού κόλπου – Ίδρυση Φορέα

Διαχείρισης»

Για τον σκοπό αυτό έγιναν οι παρακάτω ενέργειες

1. Διερευνήθηκαν οι θεσμικές δυνατότητες για την ίδρυση Φορέα Διαχείρισης στα πλαίσια του υφιστάμενου νομικού πλαισίου προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και της παράκτιας ζώνης. Το ειδικότερο θεσμικό πλαίσιο αφορά κυρίως τους νόμους:
 - Ο Ν. 1561/85 "Ρυθμιστικό σχέδιο και πρόγραμμα προστασίας περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλονίκης και άλλες διατάξεις"(ΦΕΚ 148^Α/6.9.85)
 - Ο Ν. 1650/86 "Για την προστασία του περιβάλλοντος" (ΦΕΚ 160Α'/16.10.86):
 - Ο Ν. 2742/99 "Χωροταξικός σχεδιασμός και αιεφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 207 Α'/7.10.99)
 - Η σχετική Κοινοτική νομοθεσία – οδηγίες:
 - Οδηγία 93/43/ΕΟΚ «για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων...»
 - Οδηγία 2000/60 για το Νερό (Water Framework Directive) κλπ.

Επισημαίνεται ότι οι νόμοι 1650/86 και 2742/99 καθορίζουν το πλαίσιο βάση του οποίου συστήνεται Φορέας Διαχείρισης περιοχών, στοιχείων και συνόλων της φύσης κλπ.

2. Διερευνήθηκε το πλαίσιο λειτουργίας και οι αρμοδιότητες του φορέα σε συνεννόηση με το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Απρίλιος 2001),
Ειδικότερα επισημαίνεται:

- Η αναγκαιότητα προσδιορισμού του χωροταξικού αντικειμένου –περιοχή ευθύνης - αρμοδιότητας Φορέα ώστε να συμπεριλαμβάνονται οι βασικές δραστηριότητες που επηρεάζουν άμεσα την υπό διαχείριση περιοχή (γεωργική, βιομηχανική, οικιστική ανάπτυξη, τουριστική ανάπτυξη, οστρακοκαλλιεργητική δραστηριότητα κλπ), περιοχές ειδικών χρήσεων στο θαλάσσιο περιβάλλον και χερσαίο περιβάλλον (περιοχές προστασίας της φύσης, ζώνες ναυσιπλοίας κλπ.). Τα παραπάνω προσδιορίζουν το διαχειριστικό αντικείμενο.

Προέκυψε επομένως αναγκαιότητα εκπόνησης μία μελέτης Σκοπιμότητας δηλαδή μια Μελέτη Χωροταξικού Περιβαλλοντικού και Επιχειρησιακού Χαρακτήρα η οποία θα καθορίσει τόσο τη σύνθεση του φορέα (με βάση τις απαιτήσεις του διαχειριστικού συστήματος που θα προταθεί πχ σύστημα παρέμβασης, σύστημα παρακολούθησης) τη νομική βάση και μορφή τους πόρους κλπ. καθώς και ένα επιχειρησιακό σχέδιο, διερεύνηση της οικονομικής βιωσιμότητας του φορέα κλπ.

3. Σε συνέχεια των παραπάνω συντάχθηκε τεύχος προδιαγραφών σχετικής μελέτης «Μελέτη αντιμετώπισης ειδικών περιβαλλοντικών θεμάτων και διαχείρισης παράκτιας ζώνης Θερμαϊκού κόλπου» που στάλθηκε στο ΥΠΕΧΩΔΕ για γνωμοδότηση (02.2002)

Σε σχετική αλληλογραφία τονίστηκε εκ μέρους του ΥΠΕΧΩΔΕ:

- Ειδικότερος σχεδιασμός, όπως στην περίπτωση του Θερμαϊκού Κόλπου, μπορεί να είναι εφικτός εφόσον ληφθούν υπόψη και εξειδικευτούν :
 - Το «Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης» και οι κατευθύνσεις στρατηγικού χαρακτήρα για την ευρύτερη περιοχή της πόλης της Θεσσαλονίκης

- Το «Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης» και οι κατευθύνσεις περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος
4. Παράλληλα ο Οργανισμός αποφάσισε την εκπόνηση του **"Στρατηγικού Σχεδίου Διατήρησης και Αποκατάστασης του Φυσικού Περιβάλλοντος του Νομού Θεσσαλονίκης"** (Προγραμματική σύμβαση μεταξύ ΟΡΘΕ, ΠΚΜ, ΝΑΘ, ΑΝΕΘ 2001).

Μεταξύ των παραδοτέων του Στρατηγικού Σχεδίου περιλαμβάνονταν Σχέδιο Δράσης για την Αποκατάσταση και Αειφορική Διαχείριση του Θερμαϊκού κόλπου που καταλήγει σε μια πρόταση δράσεων και ενεργειών.

Το Σχέδιο Δράσης είχε ως στόχους:

- Την ολοκλήρωση των υποδομών αντιρύπανσης και την βελτιστοποίηση της περιβαλλοντικής τους αποτελεσματικότητας,
- Την συγκρότηση και ενεργοποίηση ολοκληρωμένου μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Μέτρων για την αποκατάσταση και αειφορική διαχείριση των υδάτων του κόλπου.

Η Εκτελεστική Επιτροπή του Οργανισμού Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης αποφάσισε την προώθηση του παραπάνω Σχεδίου Δράσης για την Αποκατάσταση και Αειφορική Διαχείριση του Θερμαϊκού Κόλπου με την αναζήτηση πόρων από το Γ΄ ΚΠΣ καθώς και το Ταμείο Συνοχής.

Για τον σκοπό αυτό, το προτεινόμενο μεταξύ των άλλων «Σύστημα παρακολούθησης και διαχείρισης των Υδάτων του Θερμαϊκού Κόλπου», που αποτελεί την τεκμηριωτική συνιστώσα του Σχεδίου Δράσης, συμπληρώθηκε με Τεχνικό Δελτίο Έργου με σκοπό την πιθανή ένταξη του σε τρέχοντα χρηματοδοτικά προγράμματα.

Η πρόταση έργου **«Σύστημα παρακολούθησης και διαχείρισης των Υδάτων του Θερμαϊκού Κόλπου»** υποβλήθηκε από τον ΟΡΘΕ, για χρηματοδοτική υποστήριξη από το Χρηματοδοτικό Μέσο του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου σύμφωνα με την από 08-03-2003 σχετική Ανακοίνωση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών/Ε.Υ.Δ./Τ.Σ.

Ο Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης ως φορέας υλοποίησης του παραπάνω έργου δρομολογούσε, παράλληλα με τις προσπάθειες χρηματοδότησης, την έναρξη διαλόγου και διαβουλεύσεων με τους εμπλεκόμενους φορείς για τη συγκρότηση φορέα διαχείρισης. Τα σχετικά παραδοτέα του Στρατηγικού Σχεδίου θα αποτελούσαν βασικά κείμενα διαλόγου.

Η παραπάνω πρόταση χρηματοδότησης απορρίφθηκε λόγω άλλων προτεραιοτήτων ΥΠΕΘΟ (ΑΡ. ΠΡ. 75406/ΕΥΔ&ΠΤΣ 451/10.11.03 ΑΡ.ΠΡ.Ο.Θ. 2573/1.12.03) και δεν ενεργοποιήθηκαν τα στάδια διαλόγου και διαβουλεύσεων.

3. Θεσμικό πλαίσιο

Η θεσμοθέτηση και λειτουργία ενός φορέα διαχείρισης παράκτιας (χερσαίας και θαλάσσιας) περιοχής του ελληνικού χώρου θα στηριχθεί στο υπάρχον θεσμικό πλαίσιο, που αν και είναι πολυάριθμο δεν έχει προβλέψει, τουλάχιστον μέχρι σήμερα, την λειτουργία τέτοιων φορέων – οργανισμών, με εξαίρεση τη θεσμοθέτηση των φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών. Στη συνέχεια γίνεται παράθεση της σχετικής νομοθεσίας, ενώ στο παράρτημα παρουσιάζονται οι κυριότερες διατάξεις των νομοθετημάτων που έχουν τη μεγαλύτερη σχέση με το αντικείμενο της ομάδας εργασίας.

3.1 Θεσμικό πλαίσιο για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος

- Νόμος 4173/29 Δασικός Κώδικας «εισαγάγει θεσμό Προστατευτικών δασών
- Νόμος 856/37 Ίδρυση πέντε Εθνικών Δρυμών
- Νόμος 1468/1950, για τα Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους
- ΝΔ 86/1969, Δασικός Κώδικας
- Νόμος 996/1971, για τους Εθνικούς Δρυμούς, τα Αισθητικά Δάση και τα Μνημεία της Φύσης
- Νόμος 177/1975, για τις Περιοχές Ελεγχόμενου Κυνηγιού
- Προεδρικό Διάταγμα 67/81, "Περί προστασίας της αυτοφυούς χλωρίδας και της άγριας πανίδας και καθορισμού διαδικασίας συντονισμού και ελέγχου της ερεύνης επ' αυτών".

3.2 Εθνικό θεσμικό πλαίσιο για την ίδρυση και λειτουργία προστατευόμενων περιοχών

- Νόμος 1650/1986 «Για την Προστασία του Περιβάλλοντος»
- Νόμος 2742/1999 «Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη...»
- Νόμος 3044/2002 «Μεταφορά συντελεστή δόμησης και ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας ΥΠΕΧΩΔΕ» (Ίδρυση 25 Φορέων Διαχείρισης)

3.3 Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο για τις προστατευόμενες περιοχές

- Οδηγία 79/409/ΕΟΚ «για την διατήρηση των άγριων πτηνών»
- Οδηγία 92/43/ΕΟΚ «για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας.»
- Οδηγία 2000/60 για το Νερό (Water Framework Directive)

3.4 Διεθνές θεσμικό πλαίσιο για τις προστατευόμενες περιοχές

- Σύμβαση Ραμσάρ
- Σύμβαση της Βέρνης
- Σύμβαση της UNESCO
- Σύμβαση της Βαρκελώνης

3.5 Άλλα νομοθετήματα προστασίας περιοχών

- Νόμος 1337/1983 «Οικιστικός νόμος»
- Νόμος 2508/97 «Βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των πόλεων ...»
- Νόμος 2637/1998 (άρθρο 57 τροποποίηση συμπλήρωση του Δασικού Κώδικα-καταφύγια άγριας ζωής.)

3.6 Λοιπή νομοθεσία προστασίας της φύσης

- Σύμβαση της Βόννης
- Σύμβαση CITES
- Η Συνθήκη του Άμστερνταμ 1997
- Συνθήκη για τα Ευρωπαϊκά Τοπία 2000
- Οδηγία 85/337 ΕΟΚ και 97/11 Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

3.7 Ειδική νομοθεσία

- Νόμος 1651/85 «Το Ρυθμιστικό Σχέδιο και το Πρόγραμμα Προστασίας Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης»

3.8 Θεσμικό πλαίσιο για το θαλάσσιο περιβάλλον-Εθνικό

- Νόμος 743/77 «για την Προστασία του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος...».
- Νόμος 1739/1987: «Διαχείριση των υδατικών πόρων...»
- Νόμος 3199/2003 «Προστασία και Διαχείριση υδάτων-εναρμόνιση με την οδηγία 2000/60/ΕΚ»
- Νόμος 2971/2001 «Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις»

3.9 Θεσμικό πλαίσιο για το θαλάσσιο περιβάλλον -Διεθνές

- Συνθήκη MARPOL για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος
- Η Σύμβαση της Βαρκελώνης (1977) για την προστασία της Μεσογείου θαλάσσης από τη ρύπανση από χερσαίες πηγές

3.10 Νομικά κείμενα για τη ρύπανση των υδάτων Κοινοτικές Οδηγίες

- Οδηγία 2000/60/ΕΕ για το Νερό (Water Framework Directive)
- Οδηγίες 91/271 και 98/15 της ΕΕ για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων
- Οδηγίες της Ε.Ε. για την ποιότητα του πόσιμου νερού
- Οδηγία 91/676 της ΕΕ για τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης
- Οδηγία της ΕΕ για την παρακολούθηση της ποιότητας των νερών των ακτών κολύμβησης
- Οδηγία 76/464 της ΕΕ για την απόρριψη επικίνδυνων ουσιών στους υδατικούς αποδέκτες

3.11 Διαχείριση παράκτιων ζωνών και θαλάσσιων οικοσυστημάτων

- Κοινοτική Σύσταση για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων Ζωνών (COM 547/2000)
- Σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή στην Ευρώπη της ολοκληρωμένης διαχείρισης των παράκτιων ζωνών (Μάιος 2002)

4. Αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς

Στη περιοχή του Θερμαϊκού κόλπου εδρεύουν και δραστηριοποιούνται πολλοί δημόσιοι φορείς και οργανισμοί, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, ένας οργανισμός ρυθμιστικού και ένας φορέας διαχείρισης προστατευόμενης περιοχής, ερευνητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα, συνεταιρισμοί αλιέων και οστρακοκαλλιεργητών, μη κυβερνητικοί οργανισμοί και σύλλογοι.

Συνοπτικά οι εμπλεκόμενοι φορείς είναι:

- Υπουργεία (ΠΕΧΩΔΕ, Εμπορικής Ναυτιλίας, Μακεδονίας Θράκης, Μεταφορών, Πολιτισμού, Αγροτικής Ανάπτυξης, κλπ.)
- Υπηρεσίες με σχετικές αρμοδιότητες (ΟΡΘΕ, ΝΑΘ, ΟΤΑ, ΤΕΔΚ, κλπ)
- Ερευνητικά Κέντρα / Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΕΛΚΕΘΕ, Α.Π.Θ.– Συμβούλιο Περιβάλλοντος, ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, ΕΚΒΥ, κλπ.)

- Πολιτικά Κόμματα, Συνδικαλιστικοί φορείς
- Επιμελητήρια / Επιστημονικοί Σύλλογοι (ΤΕΕ / ΤΚΜ, ΓΕΩΤΕΕ, Ένωση Χημικών, κλπ)
- Χρήστες περιοχής (ΜΚΟ, ΣΒΒΕ, ΕΒΕΘ, συνεταιρισμοί αλιέων και μυδοκαλλιεργητών κλπ)

Το σύνολο των φορέων, οργανισμών και συλλόγων που σχετίζονται με το Θερμαϊκό κόλπο αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ.

Αρκετοί από τους δημόσιους φορείς έχουν την ευθύνη για επιμέρους θέματα σχετικά με την παρακολούθηση και τον περιβαλλοντικό σχεδιασμό έργων, δράσεων και χρήσεων στο Θερμαϊκό κόλπο και στην χερσαία παράκτια περιοχή του, όπως είναι τα λιμενικά και παράκτια έργα, η αλιεία και η διακίνηση των αλιευμάτων και οστρακοειδών, η ποιότητα των νερών, η θαλάσσια ρύπανση και τα έργα αντιρύπανσης, το ιδιοκτησιακό καθεστώς στην παράκτια χερσαία ζώνη, κ.α. Όμως δεν υπάρχει κανενός είδους συντονιστικό όργανο, άλλα ούτε και υλοποιείται κάποιο συνολικό σχέδιο διαχείρισης έστω και από άλλο δημόσιο φορέα ή οργανισμό.

5. Ο Φορέας διαχείρισης του Θερμαϊκού Κόλπου

5.1 Η Αναγκαιότητα δημιουργίας

Η σημερινή κατάσταση του Θερμαϊκού κόλπου, αν και βελτιωμένη συγκριτικά με το παρελθόν, εξακολουθεί να παρουσιάζει σημαντικά και ποικίλα προβλήματα (ρύπανση υδάτων, μη ορθολογική διαχείριση φερτών υλικών των ποταμών που εκβάλλουν στον Θερμαϊκό, μη αειφορική χρήση υδατικών και αλιευτικών πόρων, μη ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος τόσο στη δυτική όσο και στην ανατολική πλευρά, αυξημένη οικιστική-τουριστική πίεση κλπ.).

Η αναγκαιότητα συντονισμένης δράσης, για την αντιμετώπιση των παραπάνω θεμάτων στα πλαίσια ενός ολοκληρωμένου σχεδίου για την αειφορική προστασία και διαχείριση του Θερμαϊκού κόλπου, είναι προφανής και έχει γίνει σήμερα αποδεκτή από τους φορείς και τους πολίτες της περιοχής. Με δεδομένη την πολυπλοκότητα των θεμάτων που η συντονισμένη αυτή δράση οφείλει να αντιμετωπίσει, την πολυάριθμη νομοθεσία, την ανταγωνιστικότητα των χρήσεων και των χρηστών, η δημιουργία φορέα διαχείρισης του Θερμαϊκού κόλπου είναι πρόδηλη.

Η δημιουργία ενός Θεσμικού Φορέα Διαχείρισης θα πρέπει να λάβει υπ' όψη της και να στηριχτεί στο πλαίσιο του Institutional Analysis and Development (I.A.D., Ostrom, Gardner and Walker, 1994¹), σύμφωνα με το οποίο, ο τύπος, η μορφή και οι αρμοδιότητές του καθορίζονται από το πλαίσιο λειτουργίας του ως υπάρχουσα κατάσταση (context), το πεδίο δράσης του (Action Arena), το σχήμα αλληλεπιδράσεων (Patterns of interactions) και τα αποτελέσματα των σχεδιασμένων διαχειριστικών πολιτικών (Policy outcomes). Ένας θεσμικός Φορέας Διαχείρισης πρέπει να ρυθμίζει μόνιμα τις ανθρώπινες δραστηριότητες με βάση τους στόχους, του νόμους και τους κανόνες που θέτει και να μετέχει καθοριστικά στη διαμόρφωση των στρατηγικών διαχείρισης των επιμέρους περιοχών.

Το πλαίσιο λειτουργίας με βάση το οποίο διαμορφώνεται ο τύπος του Φορέα Διαχείρισης, εξαρτάται από το φυσικό, βιολογικό και ανθρωπογενές σύστημα στο οποίο αναφέρεται, από τους κανόνες και τους νόμους που πρέπει να εφαρμόσει, έτσι ώστε να

¹ Ostrom, E., R. Gardner and J. Walker, 1994. Rules, games & common-pool resources. The University of Michigan Press, Ann Arbor.

επιτύχει τους στόχους του, από τη φύση των προβλημάτων που πρέπει να αντιμετωπίσει και από τη στάση της τοπικής κοινωνίας απέναντι στα θέματα που έχει να διαχειριστεί.

Ο Φορέας Διαχείρισης του Θερμαϊκού Κόλπου, ως το μόνο θεσμικό όργανο, θα μπορεί να σηματοδοτήσει την έναρξη των διαβουλεύσεων και της συνεργασίας με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (stakeholders) και κοινωνικούς εταίρους για την διαμόρφωση και υλοποίηση ενός σχεδίου περιβαλλοντικής διαχειριστικής πολιτικής.

Ο Φορέας Διαχείρισης του Θερμαϊκού Κόλπου, θα συμβάλει όχι μόνον στην αιφορική διαχείριση των φυσικών πόρων της περιοχής αλλά και στην περιφερειακή αιφορική ανάπτυξη, εισάγοντας καινοτόμες δράσεις οικονομικού, κοινωνικού και περιβαλλοντικού χαρακτήρα.

5.2 Χώρος και δραστηριότητες ευθύνης

Ο Φορέας Διαχείρισης του Θερμαϊκού Κόλπου (ΦΔΘΚ) θα πρέπει να περιλαμβάνει ως χώρο δραστηριότητας τις 3 περιοχές Natura (Δέλτα Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα, ποταμός Αξιός, Λιμνοθάλασσα Επανομής), τον Κεντρικό και Εσωτερικό Θερμαϊκό Κόλπο και το πολεοδομικό συγκρότημα της πόλης της Θεσ/νίκης. Επομένως στα όρια του συμπεριλαμβάνονται οι παράκτιοι ΟΤΑ των νομών Θεσσαλονίκης, Ημαθίας και Πιερίας² και η από αυτούς περικλειόμενη θαλάσσια περιοχή.

Ο ΦΔΘΚ θα πρέπει επίσης να αντιμετωπίσει πολλούς και διαφορετικούς τύπους προβλημάτων, από τη ρύπανση του Θερμαϊκού κόλπου και την προστασία των περιοχών Natura, ως ένα μεγάλο μέρος των επιπτώσεων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων με μεγάλη ποικιλομορφία, όπως εμπορικές, ναυτιλιακές, γεωργικές, αστικές κλπ. Τέλος θα πρέπει να λάβει υπ' όψη του τόσο την εκφρασμένη στάση της τοπικής κοινωνίας για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής όσο και την ανυπαρξία ενός διαμορφωμένου νομικού πλαισίου, το οποίο να προσδιορίζει στην περιοχή ευθύνης του ΦΔΘΚ τους εν χρήση κανόνες.

Ως προς το πεδίο δράσης θα πρέπει να ληφθούν υπ' όψη όλοι οι κύριοι εμπλεκόμενοι φορείς (actors) καθώς επίσης θα πρέπει να διαμορφωθεί ένα αποτελεσματικό πλαίσιο λειτουργίας στο επίπεδο της λήψης αποφάσεων.

Ο κύριος σκοπός του ΦΔΘΚ είναι η εκπόνηση και υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος για την περιβαλλοντική προστασία του χερσαίου και θαλάσσιου οικοσυστήματος, αλλά και την αιφορική ανάπτυξη της περιοχής ευθύνης του, στο οποίο θα έχει ενσωματωθεί η ευρωπαϊκή και η διεθνή πείρα περιβαλλοντικής διαχείρισης και για το οποίο θα έχει εξασφαλιστεί η μεγαλύτερη συναίνεση των ενδιαφερομένων.

5.3 Οργανόγραμμα – Λειτουργία

Με βάση την παραπάνω λογική ο ΦΔΘΚ θα πρέπει να ενσωματώσει όλους τους κύριους εμπλεκόμενους φορείς (actors) σ' ένα πλαίσιο περιβαλλοντικής διακυβέρνησης, όπου ο βασικός στόχος είναι όχι μόνο η λήψη αποφάσεων, αλλά και η διασφάλιση της εφαρμογής τους.

² **ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ΟΤΑ)**

ΝΟΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ: ΔΗΜΟΣ ΑΞΙΟΥ, ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΣΤΡΑΣ, ΔΗΜΟΣ ΕΧΕΔΩΡΟΥ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΗΣ, ΔΗΜΟΣ ΜΙΚΡΑΣ, ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ, ΔΗΜΟΣ ΜΗΧΑΝΙΩΝΑΣ, ΔΗΜΟΣ ΕΠΑΝΟΜΗΣ. **ΝΟΜΟΥ ΗΜΑΘΙΑΣ:** ΔΗΜΟΣ ΠΛΑΤΕΟΣ. **ΝΟΜΟΥ ΠΙΕΡΙΑΣ:** ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΙΝΙΟΥ, ΔΗΜΟΣ ΜΕΘΩΝΗΣ, ΔΗΜΟΣ ΠΥΔΝΑΣ, ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΙΝΟΥ.

Ο Φορέας Διαχείρισης Θερμαϊκού Κόλπου (ΦΔΘΚ) θα πρέπει να έχει τα ακόλουθα όργανα Διοίκησης:

(α) Το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ)

Το ΔΣ αποτελεί το όργανο λήψης όλων των αποφάσεων του Φορέα Διαχείρισης. Διαμορφώνει το σχέδιο δράσης και τις επιμέρους πολιτικές για την υλοποίηση του. Η παρακολούθηση εφαρμογής αυτών των πολιτικών καθώς και τα αποτελέσματα στην πράξη αποτελούν την βάση για την λήψη διορθωτικών προληπτικών ενεργειών τόσο στο επίπεδο της στρατηγικής όσο και στο επιχειρησιακό επίπεδο λειτουργίας του ΔΣ.

Επίσης το ΔΣ συντάσσει όλους τους εσωτερικούς κανονισμούς λειτουργίας των υπηρεσιών του και των επιτροπών του. Καταρτίζει το σχέδιο επιχειρηματικότητας και οικονομικής δραστηριότητας.

Στο 11μελές ΔΣ του ΦΔΘΚ εκτός του Προέδρου θα πρέπει να εξασφαλιστεί η συμμετοχή εκπροσώπων:

- της κεντρικής εξουσίας (ΥΠΕΧΩΔΕ, ΥΜΑΘ, Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης, Υπ. Εμ.Ναυτιλίας, Περιφέρεια Κεντρ. Μακεδονίας)
- της τοπικής εξουσίας (Νομαρχίες, ΤΕΔΚ-ΚΕΔΚΕ)
- των τοπικών φορέων σχεδιασμού πολιτικής (ΟΡΘΕ)
- της κοινωνίας των πολιτών (ΜΚΟ)
- των παραγωγικών φορέων (ΣΒΒΕ, κλπ.)

Τα προσόντα του Προέδρου του ΦΔΘΚ περιγράφονται στο Ν2742/99. Η θητεία του θα είναι 5ετής και η πλήρωση της θέσης θα πρέπει να γίνεται μετά από σχετική δημόσια προκήρυξη, με ευθύνη του εποπτευόμενου δημόσιου φορέα, που ορίζει και τα υπόλοιπα 10 μέλη του ΔΣ.

(β) Τον Γενικό Διευθυντή (ΓΔ)

Ο Γενικός Διευθυντής (ή Διευθύνων Σύμβουλος) έχει την ευθύνη της υλοποίησης των αποφάσεων του ΔΣ και συντονίζει – διευθύνει τη λειτουργία των τμημάτων του φορέα. Συμμετέχει στο ΔΣ, αλλά χωρίς ψήφο.

Ο ΓΔ είναι επιστήμονας, πτυχιούχος ΑΕΙ με μεταπτυχιακό δίπλωμα και εμπειρία στη διεύθυνση οργανισμών ή φορέων. Η θητεία του θα είναι 5ετής και η πλήρωση της θέσης θα πρέπει να γίνεται μετά από σχετική δημόσια προκήρυξη, με ευθύνη του εποπτευόμενου δημόσιου φορέα.

Οι επιμέρους πολιτικές υλοποίησης των αποφάσεων του ΔΣ και η παρακολούθηση της εφαρμογής τους αποτελούν ευθύνη του ΓΔ και της «**Λειτουργικής Μονάδας**», που οργανώνεται με 5 επιμέρους Τμήματα:

- Τμήμα Τεκμηρίωσης, Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης, Πληροφόρησης και Δημοσίων Σχέσεων
- Τμήμα Προγραμματισμού, Συντονισμού, Παρακολούθησης και Ελέγχου Σχεδίων Εφαρμογών και Διαχείρισης
- Τμήμα Οικονομικής και Διοικητικής Διαχείρισης
- Τμήμα Έρευνας και Ανάπτυξης
- Τμήμα Σχεδιασμού Χρήσεων Γης και Οικοαναπτυξιακών Καινοτομιών

Οι θέσεις και τα προσόντα του προσωπικού που στελεχώνει τα τμήματα της Λειτουργικής Μονάδας του φορέα ανήκουν στη δικαιοδοσία του ΔΣ. Η επιλογή του

προσωπικού, επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού, γίνεται από το ΔΣ μετά από σχετική δημόσια προκήρυξη.

Για τη διαμόρφωση των διαχειριστικών πολιτικών και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων εφαρμογής τους, κρίνεται απαραίτητο ο ΦΔΘΚ να έχει δύο (2) θεσμοθετημένες συμβουλευτικές επιτροπές, τη **Νομική Επιτροπή** και την **Επιστημονική Επιτροπή**.

Μέλη των επιτροπών αυτών μπορεί να είναι επιστήμονες με εμπειρία (ερευνητική – διοικητική) σε σχετικά θέματα (α) για τη Νομική Επιτροπή: νομικά περιβάλλοντος, εργατικό δίκαιο, ιδιοκτησιακό δίκαιο, ευρωπαϊκό δίκαιο, (β) για την Επιστημονική Επιτροπή: ωκεανογραφία, υδροβιολογία, οικολογία, οικονομικά περιβάλλοντος, διοίκηση οργανισμών, περιβαλλοντική διαχείριση και πολιτική κλπ.

Τα μέλη των συμβουλευτικών επιτροπών επιλέγονται από σχετικό κατάλογο που καταρτίζει το ΔΣ του φορέα, από τον εποπτεύοντα δημόσιο φορέα.

Η ευθύνη των διαδικασιών συγκρότησης και η εποπτεία του ΦΔΘΚ ανήκει στο Υπουργείο Μακεδονίας – Θράκης³. Επίσης σε αυτό ανήκει και η ευθύνη συγκρότησης της Συμβουλευτικής Επιτροπής Διακυβέρνησης (governance).

Η **Συμβουλευτική Επιτροπή Διακυβέρνησης (ΣΕΔ)** αποτελεί το πεδίο ανάπτυξης προβληματισμού και ιδεών, λειτουργώντας ταυτόχρονα και ως δεξαμενή σκέψης. Είναι επίσης ο κύριος χώρος διαβούλευσης των εμπλεκόμενων φορέων (actors) επί του στρατηγικού σχεδίου, των επιμέρους πολιτικών διαχείρισης και των εν γένει προτάσεων, αποφάσεων και δράσεων του φορέα διαχείρισης.

Η ΣΕΔ συνέρχεται, με ευθύνη του ΔΣ του ΦΔΘΚ, τουλάχιστον μια φορά το χρόνο αφού έχει εξασφαλιστεί η κατάλληλη ενημέρωση και τεκμηρίωση από την Λειτουργική Μονάδα (μέσω των σχετικών τμημάτων), τις Συμβουλευτικές Επιτροπές ή από ειδικούς επιστήμονες. Στόχος των συνεδριάσεων της ΣΕΔ είναι η μέγιστη συναίνεση που θα διασφαλίζει την υλοποίηση της περιβαλλοντικής διαχειριστικής πολιτικής του Φορέα Διαχείρισης του Θερμαϊκού Κόλπου.

Στην ετήσια τακτική συνεδρίαση της ΣΕΔ παρουσιάζεται από το ΔΣ και ο οικονομικός απολογισμός και προγραμματισμός του φορέα διαχείρισης.

Στην Συμβουλευτική Επιτροπή Διακυβέρνησης συμμετέχουν εκπρόσωποι φορέων της περιοχής που άμεσα ή έμμεσα εμπλέκονται στις αποφάσεις ή επηρεάζουν αυτές είτε με το κύρος που διαθέτουν είτε με την ευαισθητοποίηση των μελών τους.

Με βάση τα παραπάνω, στην ΣΕΔ συμμετέχουν εκπρόσωποι από: και για την συγκρότηση της Γενικής Συνέλευσης προτείνονται οι ακόλουθοι εκπρόσωποι

α) οργανισμοί που επηρεάζουν την ποιότητα του περιβάλλοντος (θαλάσσιου ή/και χερσαίου) του Θερμαϊκού Κόλπου, όπως ΕΛΠΕ, Χημικές Βιομηχανίες Β. Ελλάδος, ΕΥΑΘ Α.Ε., ΟΛΘ Α.Ε, κλπ.

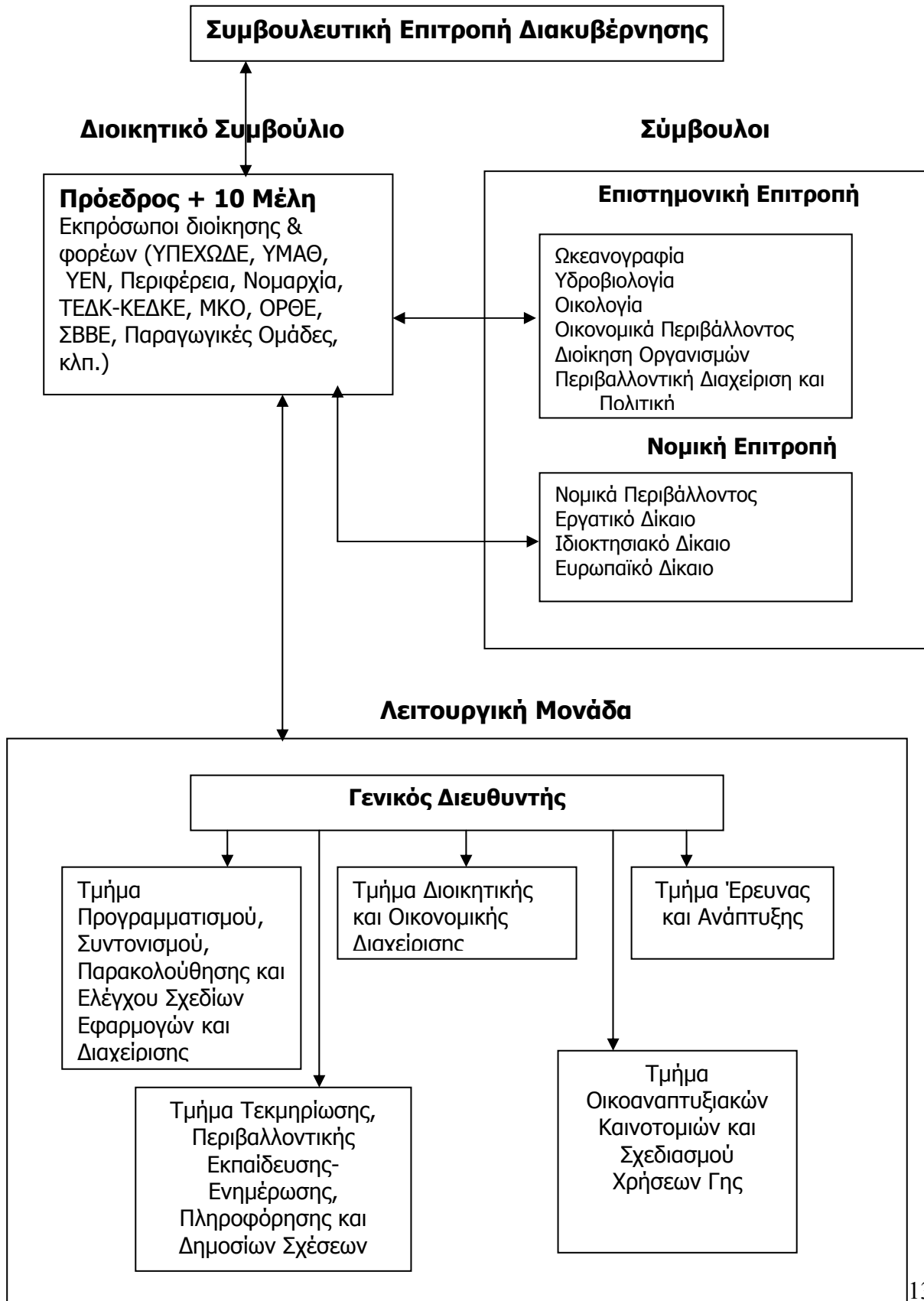
β) παράκτιοι ΟΤΑ

γ) Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις Θεσσαλονίκης, Πιερίας και Ημαθίας

δ) ΣΒΒΕ, Τουριστικές & Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις, Θαλάσσιες Μεταφορές

³ Με το ισχύον σήμερα νομικό καθεστώς, η εποπτεία των φορέων διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών ανήκει στο ΥΠΕΧΩΔΕ. Όμως, η Ο.Ε. πιστεύει ότι η τοπική αλλά και εθνική σπουδαιότητα του ΦΔΘΚ και η ανάγκη επίτευξης της μέγιστης δυνατής συναίνεσης στη δημιουργία του και τη λειτουργία του, επιβάλλουν όπως η εποπτεύουσα τον φορέα αρχή είναι το ΥΜΑΘ (που άλλωστε είναι και η διακηρυγμένη θέση του πρωθυπουργού).

- ε) Αλιείς, οστρακοκαλλιεργητές, γεωργικές ενώσεις και συνεταιρισμοί
- στ) επιστημονικοί φορείς π.χ. ΤΕΕ, ΓΕΩΤΕΕ, Ένωση Χημικών, Συμβ. Περιβάλλοντος ΑΠΘ, ΤΕΙ, ΕΚΒΥ
- ζ) ΜΚΟ, πολιτιστικοί σύλλογοι, ενώσεις πολιτών κλπ.
- η) πολιτικοί φορείς

5.4 Διαδικασία δημιουργίας - χρονοδιάγραμμα

Πρώτο βήμα αποτελεί η προκήρυξη και ανάθεση Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (ΕΠΜ), η οποία θα περιγράφει εκτός των άλλων που προβλέπονται από το Νομικό Πλαίσιο (Ν. 1650/86) και τα τέσσερα αναγκαία επιμέρους στοιχεία του νέου Θεσμικού Φορέα Διαχείρισης του Θερμαϊκού Κόλπου. Το πλαίσιο, ως υπάρχουσα κατάσταση, στο οποίο καλείται να λειτουργήσει, το δυνητικό πεδίο δράσης του, το σχήμα των αλληλεπιδράσεων καθώς και τα κριτήρια καλής περιβαλλοντικής διαχείρισης και διακυβέρνησης.

Θα πρέπει η ΕΠΜ να καταλήγει σε σχέδιο ΠΔ που θα ορίζει τόσο τους στόχους και τον τρόπο δράσης, όσο και τη μορφή (προτείνεται ο φορέας να είναι ΝΠΔ) με όλα τα χαρακτηριστικά της οργανωτικής δομής του ΦΔΘΚ. Η διαδικασία του ΠΔ κρίνεται απαραίτητη και προτιμάται από την ΚΥΑ, διότι έτσι εξασφαλίζεται η συνέχεια του ΦΔΘΚ και αντιμετωπίζονται οι πολυποικίλες ανακολουθίες που αποτελούν συχνό φαινόμενο στη χώρα μας.

Μετά την ανάθεση και ως την κατάθεση της ΕΠΜ για έγκριση, θα πρέπει να γίνουν διαβουλεύσεις με τους εμπλεκόμενους φορείς και διερεύνηση των προσδοκιών και των απόψεων των τοπικών κοινωνιών ως προς το ΦΔΘΚ, έτσι ώστε να ενσωματωθούν στο υπό διαμόρφωση ΠΔ.

Μετά την κατάθεση της ΕΠΜ και ως την έκδοση ΠΔ θα πρέπει να κατατεθεί νόμος δημιουργίας του ΦΔΘΚ και ανάθεσης της εποπτείας του στο Υπουργείο Μακεδονίας Θράκης.

Μετά τη δημοσιοποίηση του Νόμου να υλοποιηθούν οι διαδικασίες για επιλογή του Προέδρου του ΔΣ και του Γενικού Διευθυντή, ορισθεί το ΔΣ και η Συμβουλευτική Επιτροπή Διακυβέρνησης, αφού προηγουμένως έχουν όλοι οι συμμετέχοντες φορείς ορίσει τους αντιπροσώπους τους.

Τέλος μετά τη συγκρότηση του ΔΣ θα υλοποιηθούν οι διαδικασίες για τη στελέχωση των Συμβουλευτικών Επιτροπών (Νομική και Επιστημονική).

5.5 Χρηματοδότηση – Οικονομική Βιωσιμότητα

Με τη σύσταση του ΦΔΘΚ να δοθεί είτε κρατική επιχορήγηση είτε ενίσχυση μέσω του ΕΠΠΕΡ ποσό της τάξης του 1.000.000 € ως εφάπαξ αρχική χρηματοδότηση για την άμεση λειτουργία του φορέα.

Η οικονομική βιωσιμότητα του ΦΔΘΚ μπορεί να εξασφαλιστεί με:

1. Την είσπραξη από τον ΦΔΘΚ των προστίμων που αφορούν σε παράνομες πράξεις (π.χ. ρύπανση) σχετικές με το περιβάλλον που πραγματοποιούνται εντός των ορίων του.
2. Την ένταξη για χρηματοδότηση στο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (π.χ. ΕΠΠΕΡ), καθώς και σ' όλα τα διαθέσιμα εθνικά ή ευρωπαϊκά προγράμματα περιβαλλοντικής διαχείρισης, εκπαίδευσης κλπ.
3. την ανάπτυξη ιδίων πόρων μέσω δράσεων όπως περιβαλλοντική πιστοποίηση, οικοαναπτυξιακές καινοτομίες, κέντρα περιβαλλοντικής ενημέρωσης και εκπαίδευσης, οικότουρισμός κλπ. σύμφωνα με το σχέδιο επιχειρηματικότητας που θα έχει εκπονήσει.

Προτάσεις

Η σημερινή περιβαλλοντική κατάσταση στο Θερμαϊκό κόλπο και την παράκτια περιοχή του, παρά τις όποιες αντιρυπαντικές παρεμβάσεις (αποχετευτικά έργα, μονάδες επεξεργασίας λυμάτων κλπ.) της τελευταίας δεκαετίας, δεν μπορεί να θεωρηθεί

ικανοποιητική. Οι ανθρωπογενείς παρεμβάσεις (αστικές, βιομηχανικές, αγροτικές κλπ.) επηρεάζουν το οικοσύστημα και συνεχίζουν να δημιουργούν προβλήματα ρύπανσης.

Η ανάληψη δράσεων για την οικονομική διαχείριση της περιοχής προϋποθέτει κοινωνικό διάλογο, διαβούλευση και συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων και μπορεί να εξασφαλιστεί μέσα από τη δημιουργία ενός θεσμικού Φορέα Διαχείρισης του Θερμαϊκού Κόλπου.

Οι παρεμβάσεις των επιστημόνων, των επιστημονικών φορέων και των περιβαλλοντικών οργανώσεων της περιοχής έχουν προετοιμάσει το έδαφος για την αποδοχή του φορέα διαχείρισης.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ διαθέτει το κύρος και έχει τη δυνατότητα να συντονίσει τις ενέργειες ώστε η δημιουργία του Φορέα Διαχείρισης του Θερμαϊκού Κόλπου να υλοποιηθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Θεσσαλονίκη Φεβρουάριος 2006

Τα μέλη της Ομάδας Εργασίας

Μιχάλης Βαδράτσικας

Γιάννης Ν. Κρεστενίτης

Γιάννης Οικονομίδης

Ιωάννης Δ. Παντής

Αναστασία Χαντζαρίδου

Το περιεχόμενο της έκθεσης εκφράζει τους συντάκτες της ως άτομα και όχι ως εκπροσώπους φορέων ή υπηρεσιών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Α. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

1. ΝΟΜΟΣ 1650/1986 «ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ»

Από τους βασικούς στόχους του νόμου 1650/86 είναι η διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας των φυσικών οικοσυστημάτων και η διασφάλιση της αναπαραγωγικής τους ικανότητας και η αποκατάσταση του περιβάλλοντος.

Από τις ρυθμίσεις του νόμου αυτού και στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας ενδιαφέρει ιδιαίτερα το κεφάλαιο Δ «Προστασία της φύσης και του τοπίου» όπου και γίνεται αναφορά στη θεσμοθέτηση προστατευομένων περιοχών.

Ο 1650/86 εισάγει ρυθμίσεις από τις οποίες οι σημαντικότερες ως προς αυτό το αντικείμενο είναι η κατηγοριοποίηση των περιοχών σε 5 κατηγορίες και ο καθορισμός ειδικής διαδικασίας κήρυξης και διαχείρισης των προστατευομένων περιοχών (άρθρα 18,19,21,22).

Αναλυτικότερα αφορούν:

α) Την κατηγοριοποίηση των προστατευόμενων περιοχών (κατά σειρά βαθμού προστασίας) ως εξής:

✓ **Περιοχές Απόλυτης Προστασίας της Φύσης**

Πρόκειται για περιοχές εξαιρετικά ευαίσθητων και οικολογικά σημαντικών οικοσυστημάτων. Στις περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης απαγορεύεται κάθε δραστηριότητα με εξαίρεση της επιστημονικής

✓ **Περιοχές Προστασίας της Φύσης**

Πρόκειται για περιοχές μεγάλης οικολογικής ή βιολογικής αξίας. Επιτρέπονται κατ' εξαίρεση παραδοσιακού χαρακτήρα δραστηριότητες εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τους σκοπούς προστασίας .

✓ **Εθνικά Πάρκα**

Χαρακτηρίζονται εκτεταμένες περιοχές (χερσαίες, υδάτινες ή μικτού χαρακτήρα) οι οποίες «παραμένουν ανεπηρέαστες ή ελάχιστα έχουν επηρεαστεί από ανθρώπινες δραστηριότητες και στις οποίες διατηρείται μεγάλος αριθμός και ποικιλία αξιόλογων βιολογικών, οικολογικών και αισθητικών στοιχείων». Στα εθνικά και θαλάσσια πάρκα επιτρέπονται δραστηριότητες ερευνητικές, φυσιολατρικές και άλλες κυρίως παραδοσιακού χαρακτήρα

✓ **Προστατευόμενοι Φυσικοί σχηματισμοί, προστατευόμενα τοπία και στοιχεία του τοπίου**

Χαρακτηρίζονται «Λειτουργικά τμήματα της φύσης ή μεμονωμένα δημιουργήματά της που έχουν ιδιαίτερη επιστημονική, οικολογική ή αισθητική αξία ή συμβάλλουν στη διατήρηση των φυσικών διεργασιών και στην προστασία των φυσικών πόρων όπως δένδρα, συστάδες δένδρων, παρόχθια και παράκτια βλάστηση». Στις περιοχές αυτές απαγορεύονται δραστηριότητες που μπορούν να επιφέρουν καταστροφή, φθορά ή αλλοίωση.

✓ **Περιοχές Οικοανάπτυξης**

Χαρακτηρίζονται «εκτεταμένες περιοχές που μπορούν να περιλαμβάνουν χωριά ή οικισμούς, εφόσον παρουσιάζουν ιδιαίτερη αξία και ενδιαφέρον λόγω της ποιότητας

των φυσικών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών...». Στόχος αυτού του χαρακτηρισμού είναι η προστασία του οικολογικού και πολιτιστικού χαρακτήρα της περιοχής η ενίσχυση των παραδοσιακών ασχολιών, η εκπαίδευση σε τρόπους συνύπαρξης ανθρώπου και φύσης, η ανάπαυση και η αναψυχή.

β) "την προστασία και διατήρηση των ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας και της άγριας πανίδας", για την οποία ωστόσο δεν εκδόθηκε, σε προθεσμία 2 ετών από την έναρξη εφαρμογής του νόμου, η προβλεπόμενη ειδική ΚΥΑ (και έτσι εξακολουθούν να εφαρμόζονται το σχετικό ΠΔ 67/1981 και ο δασικός κώδικας)

γ) "την προστασία του περιβάλλοντος από έργα και δραστηριότητες" τα οποία κατηγοριοποιούνται και για τα οποία απαιτούνται μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.).

Η κατάταξη των έργων σε κατηγορίες, το περιεχόμενο των Μ.Π.Ε. καθώς και των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (Ε.Π.Μ., βάση των οποίων κηρύσσονται οι προστατευόμενες περιοχές) εξειδικεύονται στην Κ.Υ.Α. 69269/5387/90 (ΦΕΚ 678Β/25.10.90) και στο νόμο 3010/2002 καθώς και στις ΚΥΑ που τον εξειδικεύουν.

Επισημαίνεται ότι ο χαρακτηρισμός περιοχών, στοιχείων ή συνόλων της φύσης και του τοπίου, και ο καθορισμός των ορίων τους και των τυχόν ζωνών προστασίας τους γίνονται με **προεδρικό διάταγμα**, σε εφαρμογή περιφερειακού ή νομαρχιακού ή ειδικού χωροταξικού σχεδίου ή γενικού πολεοδομικού σχεδίου ή ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης. **Σε κάθε περίπτωση η σύνταξη ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης είναι απαραίτητη για την τεκμηρίωση της σημασίας του προστατευόμενου αντικειμένου και τη σκοπιμότητα των προτεινόμενων μέτρων προστασίας.**

Ο 1650/86 δεν αποσαφηνίζει τα θέματα σύστασης των φορέων διαχείρισης τα οποία ρυθμίστηκαν στη συνέχεια με τον Νόμο 2742/99.

2. ΝΟΜΟΣ 2742/1999 «ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

Στο Νόμο προσδιορίζονται οι στόχοι και οι αρχές του χωροταξικού σχεδιασμού, οι οποίοι, συνοπτικά, είναι:

α) η προστασία και αποκατάσταση του περιβάλλοντος,

β) η ενίσχυση της διαρκούς και ισόρροπης οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της χώρας,

γ) η στήριξη της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στο σύνολο του εθνικού χώρου και ιδίως στις περιοχές που παρουσιάζουν προβλήματα αναπτυξιακής υστέρησης.

Ενδιαφέρον, για τους σκοπούς της παρούσας εργασίας, αποτελεί η αναδιατύπωση και εξειδίκευση στο Νόμο 2742/99 (Κεφάλαιο Ε', Διοίκηση και διαχείριση προστατευόμενων περιοχών, άρθρα 15-17), των προβλεπόμενων στο Νόμο 1650/86 διατάξεων για τη διοίκηση και διαχείριση των περιοχών προστασίας της φύσης και του τοπίου. Αφορά επίσης και τις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, δηλαδή τις περιοχές του εθνικού καταλόγου περιοχών Natura 2000 που συστήνεται βάσει της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Ρυθμίζει τη διαδικασία ίδρυσης ΦΔ σε ΠΠ καθώς και τις αρμοδιότητες και τον τρόπο λειτουργίας τους

Καθορίζεται έτσι ενιαία μορφή των φορέων διαχείρισης, οι οποίοι αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Επίσης καθορίζονται οι αρμοδιότητες των φορέων καθώς και οι τρόποι και τα μέσα χρηματοδότησής τους.

Αναλυτικότερα:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε (Διοίκηση και διαχείριση προστατευομένων περιοχών) και ειδικότερα του άρθρου 15 Φορείς Διαχείρισης:

1. α. Με το ΠΔ που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986, μπορούν να συνιστώνται νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ως φορείς διαχείρισης ως φορείς διαχείρισης, περιοχών κλπ άρθρου 18 του ν. 1650/1986, καθώς και των περιοχών της ΚΥΑ 33318/28.12.98 (ΦΕΚ 1289Β/28.12.98) (εποπτεύονται από τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ)

β. Με ΠΔ των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986, μπορεί να συνιστάται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου ως κοινός φορέας διαχείρισης για το σύνολο των προστατευομένων αντικειμένων μιας ευρύτερης γεωγραφικής ή διοικητικής ενότητας, ...

γ. Αν δεν έχουν συσταθεί φορείς, η σύνταξη παρακολούθηση της εφαρμογής και αξιολόγηση των κανονισμών διοίκησης και λειτουργίας και των σχεδίων διαχείρισης που αναφέρονται στο άρθρο 18 παρ. 5 του ν. 1650/1986, μπορεί να ανατίθεται σε υφιστάμενες δημόσιες υπηρεσίες ή ειδικές υπηρεσίες που συνιστώνται για το σκοπό αυτό κατά τις κείμενες διατάξεις, σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και των δύο βαθμίδων, σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, σε δημόσια ερευνητικά κέντρα κλπ.

Η ανάθεση αυτή στις περιπτώσεις των δημοσίων υπηρεσιών, ειδικών υπηρεσιών και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου γίνεται με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986.

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις (α και β) γίνεται με σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και του νομικού προσώπου που αναλαμβάνει τις πιο πάνω αρμοδιότητες και η οποία καλείται σύμβαση διαχείρισης

δ. Για την επιλογή οργανωτικού σχήματος σύμφωνα με τις περιπτώσεις α, β, και γ συνεκτιμώνται ιδίως η σημασία και η έκταση του προστατευομένου αντικειμένου, η γειτνίαση του ή μη με άλλα προστατευόμενα αντικείμενα, καθώς και τα συμπεράσματα της οικείας οικονομοτεχνικής μελέτης. Για την τεκμηρίωση της οικονομοτεχνικής βιωσιμότητας του προτεινόμενου φορέα διαχείρισης πρέπει σε κάθε περίπτωση να έχει προηγηθεί η κατάρτιση οικονομοτεχνικής μελέτης.

2. Στις αρμοδιότητες των Φορέων Διαχείρισης (ΦΔ) (παρ. 2α-θ) υπάγονται:

- ✓ Η κατάρτιση και ευθύνη εφαρμογής των κανονισμών λειτουργίας και διοίκησης της Προστατευόμενης Περιοχής (ΠΠ)
- ✓ Παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής των όρων των ΠΔ χαρακτηρισμού των περιοχών ως ΠΠ και ίδρυσης ΦΔ (κατά τα άρθρα 1 & 2 του 1650/86)
- ✓ Συλλογή, ταξινόμηση, δημιουργία βάσεων δεδομένων και επεξεργασία περιβαλλοντικών στοιχείων και δεδομένων των ΠΠ, ευθύνης τους. Για το λόγο αυτό μπορούν να συνεργάζονται με το ΥΠΕΧΩΔΕ και άλλα αρμόδια υπουργεία, ερευνητικούς φορείς και περιβαλλοντικές ΜΚΟ.
- ✓ Παροχή γνωμοδοτήσεων κατά τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων στις ΠΠ ευθύνης τους.
- ✓ Συνεργασία με αρμόδιες διοικητικές αρχές για τον έλεγχο εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας
- ✓ Κατάρτιση μελετών και εκτέλεση έργων που προβλέπονται από το οικείο σχέδιο διαχείρισης (ΣΔ) και τα αντίστοιχα προγράμματα δράσης με στόχο τη διαχείριση, ανάδειξη και προστασία της ΠΠ

- ✓ Ανάλυση και εκπόνηση εθνικών ή και ευρωπαϊκών προγραμμάτων και δράσεων για την περιοχή ευθύνης τους
- ✓ Ενημέρωση, εκπαίδευση και κατάρτιση του τοπικού πληθυσμού σε θέματα σχετικά, με το αντικείμενο προστασίας. Για το σκοπό αυτό οι ΦΔ μπορούν να ιδρύουν κέντρα πληροφόρησης και να διοργανώνουν προγράμματα κατάρτισης και εκπαίδευσης
- ✓ Η οργάνωση και εφαρμογή οικοτουριστικών προγραμμάτων, η χορήγηση αδειών επιστημονικής έρευνας, η έκδοση αδειών ξενάγησης, κ.α.
- ✓ Διαχείριση δημόσιων εκτάσεων που παραχωρούνται προς το ΦΔ για προστασία και διαχείριση ή μισθώνονται από αυτόν. Ενοικίαση ιδιωτικών εκτάσεων για τον ίδιο σκοπό.
- ✓ Σύμφωνα με την παρ. 8. Του ίδιου άρθρου στις αρμοδιότητες υπάγεται η κατάρτιση εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας του ΦΔ, υπηρεσιών και προσωπικού, λειτουργίας του ΔΣ, οικονομικής διαχείρισης και προμηθειών, ανάληψης και εκτέλεσης επιστημονικών προγραμμάτων.

Στις επόμενες παραγράφους του άρθρου 15 περιγράφονται η σύνθεση και η θητεία των μελών των διοικητικών συμβουλίων, η σύσταση των επιστημονικών επιτροπών, το προσωπικό, το πόρπο καθώς και ο οικονομικός και διαχειριστικός έλεγχος.

3. ΝΟΜΟΣ 3044/2002 «ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΔΟΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΕΧΩΔΕ» (ΙΔΡΥΣΗ 25 ΦΟΡΕΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ)

Με το άρθρο 13 του Ν. 3044/2002 ιδρύονται 25 Φορείς Διαχείρισης με σκοπό τη διοίκηση και διαχείριση των αντίστοιχων προστατευόμενων περιοχών.

Στους παραπάνω φορείς προστίθενται και οι δύο φορείς Διαχείρισης που έχουν ιδρυθεί με Προεδρικά Διατάγματα (του Εθνικού Θαλασσίου Πάρκου Ζακύνθου και του Εθνικού Πάρκου Σχινιά) και συνεπώς το σύνολο των περιοχών προστασίας με φορέα διαχείρισης ανέρχεται σε 27.

Με διαφορετικές Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις συγκροτήθηκαν οι αντίστοιχοι φορείς και η σύνθεση των Διοικητικών Συμβουλίων τους (ΔΣ).

B. ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

1. ΟΔΗΓΙΑ 79/409/ΕΟΚ «ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΑΓΡΙΩΝ ΠΤΗΝΩΝ»

Τα είδη της ευρωπαϊκής ορνιθοπανίδας που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της οδηγίας απολαμβάνουν αυστηρού καθεστώτος προστασίας.

Η Οδηγία 79/409 «περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών»: τέθηκε σε ισχύ από το 1981 (η ελληνική νομοθεσία εναρμονίστηκε με την ΚΥΑ 414985/85 (ΦΕΚ 757Ββ/18.12.85) και απαιτεί την προστασία όχι μόνο των ειδών και πληθυσμών της ορνιθοπανίδας, αλλά και επαρκούς έκτασης και ποικιλίας των ενδιαιτημάτων που χρησιμοποιούνται ως χώροι αναπαραγωγής, διαχείμασης ή διέλευσης / ξεκούρασης κατά τη μετανάστευση. Στα πλαίσια αυτά προβλέπονται:

α) ο καθορισμός «Ζωνών Ειδικής Προστασίας» (Special Protection Areas)

β) η συντήρηση και διαχείριση των ενδιαιτημάτων που βρίσκονται στο εσωτερικό και στο εξωτερικό των Ζωνών Προστασίας σύμφωνα με τις οικολογικές απαιτήσεις των ειδών της ορνιθοπανίδας

γ) η αποκατάσταση των κατεστραμμένων ή υποβαθμισμένων ενδιαιτημάτων

δ) η δημιουργία νέων ενδιαιτημάτων.

2. ΟΔΗΓΙΑ 92/43/ΕΟΚ «ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΠΑΝΙΔΑΣ ΚΑΙ ΧΛΩΡΙΔΑΣ»

Η σημαντική αυτή Οδηγία για την προστασία της φύσης υπογράφηκε τον Μάιο του 1992 και ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με ΚΥΑ 33318/3028/1998 (ΦΕΚ 1289Β/28.12.98) που φέρει τον τίτλο «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας χλωρίδας και πανίδας».

Σκοπός της οδηγίας είναι η προστασία της βιολογικής ποικιλομορφίας, μέσω της διατήρησης των φυσικών οικοτόπων, καθώς και των ειδών της άγριας χλωρίδας και πανίδας που χαρακτηρίζονται ως κοινοτικής σημασίας και περιλαμβάνονται στα παραρτήματα Ι και ΙΙ..

Προβλέπει την ίδρυση ενός συνεκτικού ευρωπαϊκού οικολογικού δικτύου με την επωνυμία «**ΦΥΣΗ 2000**» (που περιλαμβάνει και τις Ζώνες Ειδικής Προστασίας της που έχουν καθοριστεί βάσει της Οδηγίας 79/409 για τη διατήρηση των άγριων πτηνών) που θα διασφαλίζει την διατήρηση ή και την αποκατάσταση των τύπων φυσικών οικοτόπων και των ενδιαιτημάτων των ειδών στην περιοχή της φυσικής εξάπλωσης των ειδών αυτών.

Προκειμένου για τη δημιουργία του δικτύου :

α) Κάθε συμβαλλόμενο κράτος υποχρεούται να προτείνει στην αρμόδια Επιτροπή της Ε.Ε. κατάλογο Τόπων Κοινοτικής Σημασίας που περιλαμβάνουν τύπους φυσικών οικοτόπων και τα οικεία είδη που αναφέρονται στα παραρτήματα Ι και ΙΙ της Οδηγίας (Εθνικός Κατάλογος)

β) Η Επιτροπή καταρτίζει (έως το 2004) σχέδιο καταλόγου Τόπων Κοινοτικής Σημασίας.

γ) Ένας τόπος κοινοτικής σημασίας ορίζεται από το οικείο κράτος ως «Ειδική Ζώνη Διατήρησης» το ταχύτερο δυνατό και το αργότερο εντός εξαετίας και καθορίζονται τα αναγκαία μέτρα διατήρησης (σύμφωνα με τα κριτήρια του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας).

Τα κριτήρια όπως εξειδικεύονται για τους τύπους οικοτόπων αφορούν στην αντιπροσωπευτικότητα, την έκταση, τη διατήρηση της δομής και των λειτουργιών τους καθώς και στη συνολική αξία της περιοχής για τον τύπο οικοτόπου..

Σχετικά με τα είδη, τα κριτήρια αφορούν στο μέγεθος και πυκνότητα του πληθυσμού, στη διατήρηση του ενδιαίτηματος, στο βαθμός απομόνωσης του εν λόγω πληθυσμού καθώς και στη συνολική αξία της περιοχής για την προστασία του συγκεκριμένου είδους

3. ΟΔΗΓΙΑ 2000/60 ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΡΟ (WATER FRAMEWORK DIRECTIVE)

Η Οδηγία 2000/60 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αφορά τη διαχείριση των υδάτινων πόρων εναρμονίστηκε στο Ελληνικό Δίκαιο με τον Ν.3199/03 (ΦΕΚ 280/9.12.03). Σκοπός της νέας αυτής Οδηγίας είναι η θέσπιση πλαισίου για την προστασία των εσωτερικών επιφανειακών, των μεταβατικών, των παράκτιων και των υπόγειων υδάτων, το οποίο:

- ✓ να αποτρέπει την περαιτέρω επιδείνωση, να προστατευθεί και να βελτιώνει την κατάσταση των υδάτινων οικοσυστημάτων, καθώς και των αμέσως εξαρτώμενων από αυτά χερσαίων οικοσυστημάτων και υδροτόπων σε ότι αφορά τις ανάγκες τους σε νερό
- ✓ να προωθεί τη βιώσιμη χρήση νερού βάσει μακροπρόθεσμης προστασίας των διαθέσιμων υδάτινων πόρων·
- ✓ να αποσκοπεί στην ενίσχυση της προστασίας και τη βελτίωση του υδάτινου περιβάλλοντος με ειδικά μέτρα για την προοδευτική μείωση των απορρίψεων, εκπομπών και διαρροών ουσιών προτεραιότητας και με παύση ή σταδιακή εξάλειψη των απορρίψεων, εκπομπών και διαρροών των επικίνδυνων από αυτές στα υδάτινα σώματα
- ✓ να διασφαλίζει την προοδευτική μείωση της ρύπανσης των υπογείων υδάτων και την αποτροπή περαιτέρω μόλυνσης τους
- ✓ να συμβάλει στον μετριασμό των επιπτώσεων από πλημμύρες και ξηρασίες και
 - στην εξασφάλιση επαρκούς παροχής επιφανειακού και υπόγειου νερού καλής ποιότητας που απαιτείται για τη βιώσιμη, ισόρροπη και δίκαιη χρήση ύδατος,
 - στην σημαντική μείωση της ρύπανσης των υπογείων υδάτων,
 - στην προστασία των χωρικών και θαλάσσιων υδάτων,
 - στην επίτευξη των στόχων των διεθνών συμφωνιών, περιλαμβανομένων εκείνων που αποσκοπούν στην πρόληψη και την εξάλειψη της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, με απώτατο στόχο να επιτευχθούν συγκεντρώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον οι οποίες, για μεν τις φυσικώς απαντώμενες ουσίες να πλησιάζουν το φυσικό βασικό επίπεδο, για δε τις τεχνητές συνθετικές να προκύψουν σχεδόν μηδενικές.

Η Οδηγία τείνει να συμπεριλάβει όλες τις εμπλεκόμενες στη διαχείριση των υδάτινων πόρων παραμέτρους σε ένα ενιαίο σύστημα, να συντονίσει τα μέτρα που λαμβάνονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και να ολοκληρώσει τους επιμέρους στόχους της προστασίας των υδάτων (προστασία υδάτινων οικοσυστημάτων, πόσιμα νερά, κολυμβητικά νερά, προστασία σημαντικών ενδιαίτημάτων) και να καλύψει τα υφιστάμενα κενά. Επιπλέον επιδιώκει να αυξήσει τη συμμετοχή των ευρωπαϊκών πολιτών και φορέων στη διαμόρφωση της πολιτικής προστασίας και να συμβάλλει στην εφαρμογή της εξασφαλίζοντας συναίνεση μέσα από διαφανείς διαδικασίες.

Η Οδηγία περιγράφεται, στα επόμενα, με ανάδειξη των σημείων που ενδιαφέρουν την παρούσα διερεύνηση:

Ορισμοί (άρθρο 2)

Συντονισμός διοικητικών ρυθμίσεων στο επίπεδο (περιοχή) λεκάνης απορροής ποταμού (άρθρο 3.)

Περιβαλλοντικοί στόχοι και Μέτρα (Άρθρο 4)

Επισκόπηση χαρακτηριστικών, περιβαλλοντικών επιπτώσεων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων και οικονομική ανάλυση της χρήσης ύδατος σε περιοχές λεκανών απορροής ποταμού (άρθρο 5)

Μητρώο προστατευόμενων περιοχών (άρθρο 6)

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη δημιουργία μητρώου όλων των περιοχών που κείνται στο εσωτερικό κάθε περιοχής λεκάνης απορροής, οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως χρήζουσες ειδικής προστασίας βάσει ειδικών διατάξεων της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων ή για τη διατήρηση των οικοτόπων και των ειδών που εξαρτώνται άμεσα από το νερό, σε διάστημα τεσσάρων ετών (12/2004).

Στα μητρώα περιλαμβάνονται όλα τα συστήματα που προσδιορίζονται :

- για την άντληση ποσίμου ύδατος
- για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία (υδατοκαλλιέργειες κ.λπ.)
- για κολύμβηση και αναψυχή, σύμφωνα με την οδηγία 76/160
- περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών περιλαμβανομένων των ευάλωτων ζωνών της οδηγίας 91/676 για την νιτρορύπανση και των ευαίσθητων περιοχών της Οδηγίας 91/271
- περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων, δυνάμει της Οδηγίας 92/43, της Οδηγίας 79/409 και του προγράμματος «Φύση 2000».

Τα μητρώα εξετάζονται και ενημερώνονται, ανάλογα.

Παρακολούθηση (monitoring) της κατάστασης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και των προστατευόμενων περιοχών (άρθρο 8)

Ανάκτηση κόστους για υπηρεσίες ύδατος (άρθρο 9)

Συνδυασμένη προσέγγιση για σημειακές και διάχυτες πηγές (άρθρο 10)

Όλες οι απορρίψεις σε επιφανειακά ύδατα ελέγχονται σύμφωνα με συνδυασμένη προσέγγιση, που προκύπτει από:

- α) έλεγχο των εκπομπών βάσει των καλύτερων διαθέσιμων τεχνικών, ή
- β) βάση των σχετικών οριακών τιμών εκπομπής, ή
- γ) των βέλτιστων περιβαλλοντικών πρακτικών στην περίπτωση διάχυτων επιπτώσεων, που ορίζονται:

- στην Οδηγία 96/61/EK για την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης,
- στην Οδηγία 91/271/EK για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων,
- στην Οδηγία 91/676/EK για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης,
- στις Οδηγίες που (θα εκδοθούν) κατ' εφαρμογή της παρούσας (άρθρο 16),
- στις Οδηγίες που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΧ της παρούσας,
- σε οποιοδήποτε άλλο σχετικό κοινοτικό νομοθέτημα

Πρόγραμμα μέτρων (άρθρο 11)

Για κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ή για το τμήμα διεθνούς περιοχής που ευρίσκεται εντός της επικράτειας τους, τα κράτη μέλη καθορίζουν πρόγραμμα μέτρων, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των διερευνήσεων του άρθρου 5, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που καθορίζονται δυνάμει του άρθρου 4.

Τα προγράμματα μπορούν να αναφέρονται σε μέτρα που προκύπτουν από την εθνική νομοθεσία.

Κάθε πρόγραμμα μέτρων περιλαμβάνει "βασικά" και "συμπληρωματικά" μέτρα, ως ακολούθως:

"Βασικά μέτρα" είναι οι στοιχειώδεις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται, και συνίστανται:

α) στα μέτρα για την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των υδάτων, περιλαμβανομένων των μέτρων που προσδιορίζονται στο άρθρο 10 ως άνω,

β) σε μέτρα που κρίνονται κατάλληλα για τους σκοπούς του άρθρου 9

γ) σε μέτρα για την προαγωγή μιας αποτελεσματικής και βιώσιμης χρήσης των νερών, προκειμένου να μην διακυβεύονται οι στόχοι που ορίζονται στο άρθρο 4

δ) σε μέτρα για τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις του άρθρου 7, περιλαμβανομένων των μέτρων για τη διαφύλαξη της ποιότητας του υδρευτικού νερού, και προκειμένου να μειωθεί το επίπεδο της απαιτούμενης επεξεργασίας για την παραγωγή πόσιμου νερού

ε) σε ελέγχους που διέπουν την άντληση γλυκών επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και την κατακράτηση γλυκών επιφανειακών υδάτων, περιλαμβανομένων μητρώων αντλήσεων, και απαίτησης προηγούμενης άδειας για την άντληση και κατακράτηση. Από τους εν λόγω ελέγχους μπορούν να εξαιρούνται αντλήσεις ή κατακρατήσεις, που δεν έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην κατάσταση των υδάτων.

στ) σε ελέγχους, περιλαμβανομένης της απαίτησης για προηγούμενη άδεια σχετικά με τεχνική ανατροφοδότηση ή αύξηση των συστημάτων υπόγειων υδάτων.

ζ) για τις σημειακές πηγές απορρίψεων που ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση, σε απαίτηση για προηγούμενη κανονιστική ρύθμιση, όπως η απαγόρευση της εισόδου ρύπων στα ύδατα, ή η προηγούμενη άδεια ή καταχώρηση, βασιζόμενη σε γενικούς δεσμευτικούς κανόνες που να καθορίζουν ελέγχους εκπομπών για τους σχετικούς ρύπους.

η) για τις διάχυτες πηγές, τις ικανές να προκαλέσουν ρύπανση, μέτρα για την πρόληψη ή τον έλεγχο της διοχέτευσης ρύπων, όπως στην περίπτωση (ζ).

θ) για οποιεσδήποτε σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην κατάσταση του ύδατος που προσδιορίζεται δυνάμει του άρθρου 5, ιδίως μέτρα για να εξασφαλιστεί ότι οι υδρομορφολογικές συνθήκες των υδάτινων συστημάτων αντιστοιχούν στην επιδίωξη της απαιτούμενης οικολογικής κατάστασης ή καλού οικολογικού δυναμικού για υδατικά συστήματα που χαρακτηρίζονται τεχνητά ή ιδιαίτερος τροποποιημένα.

ια) μέτρα που προκύπτουν από την δράση που αναλαμβάνεται για την εξάλειψη της ρύπανσης επιφανειακών υδάτων από τις ουσίες που προσδιορίζονται στον κατάλογο προτεραιότητας, και την προοδευτική μείωση της ρύπανσης από άλλες ουσίες, για την επίτευξη των στόχων που τίθενται με την διαδικασία του άρθρου 4.

ιβ) μέτρα για την πρόληψη σημαντικής διαρροής ρύπων από τεχνικές εγκαταστάσεις και για την πρόληψη ή/και τη μείωση των επιπτώσεων από επεισόδια ρύπανσης λόγω τεχνολογικού ατυχήματος ή φυσικής καταστροφής (π.χ. πλημμύρες), περιλαμβανομένων και συστημάτων έγκαιρης ανίχνευσης - προειδοποίησης, μέτρων για τη μείωση των κινδύνων στα υδατικά οικοσυστήματα από τέτοια φαινόμενα κ.λπ.

"Συμπληρωματικά" μέτρα είναι αυτά που καταρτίζονται και τίθενται σε εφαρμογή επιπλέον των βασικών, με σκοπό την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 4. (ένας μη εξαντλητικός κατάλογος τέτοιων μέτρων δίδεται σε παράρτημα), μέτρα που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή οικείων διεθνών συμφωνιών που άρθρου 1., κ.λπ.

Όταν τα στοιχεία παρακολούθησης ή άλλα στοιχεία υποδεικνύουν ότι δεν είναι πιθανόν να επιτευχθούν οι στόχοι που τίθενται δυνάμει του άρθρου 4, το κράτος μέλος μεριμνά ώστε:

- να διερευνώνται τα αίτια της πιθανής αποτυχίας,
- να επανεξετάζονται και αναθεωρούνται οι σχετικές άδειες και εξουσιοδοτήσεις
- να επανεξετάζονται και αναθεωρούνται τα προγράμματα παρακολούθησης
- να θεσπίζονται πρόσθετα «συμπληρωματικά» μέτρα, περιλαμβανομένης και της θέσπισης αυστηρότερων περιβαλλοντικών προτύπων, σύμφωνα με διαδικασίες που προβλέπονται στο παράρτημα V της Οδηγίας .

Κατά την εφαρμογή των «βασικών» ή /και των «συμπληρωματικών» μέτρων, τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να μην αυξηθεί η ρύπανση των θαλάσσιων υδάτων.

Τα προγράμματα μέτρων καταρτίζονται το αργότερο εννέα έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας (2009) και όλα τα μέτρα είναι έτοιμα προς εφαρμογή το αργότερο δώδεκα έτη μετά την ημερομηνία αυτή (2012). Τα προγράμματα μέτρων αναθεωρούνται και, αν είναι ανάγκη, ενημερώνονται, το αργότερο δεκαπέντε έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας (2015) και, στη συνέχεια, ανά εξαετία.

Η οδηγία 60/2000 ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με το Ν. 3199/2003 «Προστασία και διαχείριση των υδάτων».

Γ. ΕΙΔΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΤΟ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (Ν.1561/85)

Για την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος συγκροτείται Πρόγραμμα Προστασίας Περιβάλλοντος, που περιλαμβάνει μέτρα για:

- την οικολογική ανασυγκρότηση, την προστασία της γεωργικής γης και των δασών, των υδροβιοτόπων και των λοιπών στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος
- την προστασία του τοπίου, των ακτών και των λοιπών στοιχείων φυσικού κάλους
- Τον περιορισμό της ρύπανσης από κάθε πηγή και ιδίως ατμοσφαιρική, ρύπανση εδαφών, νερών και ηχορύπανσης
- την αναβάθμιση των ιδιαίτερα υποβαθμισμένων περιοχών.

Στους γενικούς και ειδικότερους στόχους (άρθρο 3) που καθορίζονται για την Ε.Π.Θ. περιλαμβάνονται μεταξύ των άλλων και μέτρα για:

- τη βελτίωση της ποιότητας ζωής για όλους τους κατοίκους και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος
- την ανάδειξη και προστασία των ιστορικών στοιχείων, την αποκατάσταση της σχέσης της πόλης με τον Θερμαϊκό, την προστασία και ανάδειξη των ορεινών όγκων, των τοπίων φυσικού κάλλους και των ακτών
- την μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος, για να εξασφαλιστεί η επιθυμητή ποιότητα των αποδεκτών

Οι ειδικότερες κατευθύνσεις (άρθρο 14.2.1.) περιλαμβάνουν μέτρα και ρυθμίσεις:

- Σύνταξη μελετών για τον ακριβή προσδιορισμό της ρύπανσης (ωκεανογραφική μελέτη και μελέτη ρύπανσης του Θερμαϊκού, μελέτες ρύπανσης της ατμόσφαιρας, κ.λπ)
- Μέτρα για την αποτροπή της απόφραξης του Θερμαϊκού από φερτά υλικά
- Αναβάθμιση του έλους της περιοχής Καλοχωρίου

Οι ειδικότερες κατευθύνσεις μέτρων για την οργάνωση και ανασυγκρότηση του ΠΣΘ, με επιπτώσεις στο περιβάλλον της εκτός Σχεδίου περιοχής του Π.Σ.Θ. και της Π.Ζ.Θ είναι:

Δημιουργία υπερτοπικών (επιπέδου πόλης) πόλων αναψυχής, αθλητισμού και πολιτιστικών λειτουργιών στο Δάσος – πάρκο, το στρατόπεδο Κόδρα, την περιοχή Δενδροποτάμου και την παραλιακή ζώνη μετά τον Φοίνικα. Δημιουργία προϋποθέσεων σύνδεσης – ενοποίησης των χώρων αναψυχής , του περιαστικού πράσινου, των ορεινών όγκων και των ακτών

Α. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΑΡΑΚΤΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΚΤΙΩΝ ΖΩΝΩΝ (COM 2000/547)

Αναγνωρίζει την στρατηγική σημασία της παράκτιας ζώνης αποτελώντας προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι παράκτιες ζώνες επιτελούν σημαντικές οικονομικές, μεταφορικές οικιστικές λειτουργίες και λειτουργίες αναψυχής, οι οποίες στο σύνολο τους εξαρτώνται από τα φυσικά χαρακτηριστικά τους, το ευχάριστο τοπίο, την πολιτιστική κληρονομιά, τους φυσικούς πόρους και τον πλούτο της θάλασσάς, της χερσαίας βιολογικής ποικιλότητας και των έμβιων πόρων.

Στοχεύει στην προώθηση μιας προσέγγισης του σχεδιασμού και της διαχείρισης των παράκτιων ζωνών που θα βασίζεται στη συνεργασία στο πλαίσιο μιας φιλοσοφίας της διακυβέρνησης με την συνεργασία της κοινωνίας των πολιτών:

Κρίνεται απαραίτητη η υιοθέτηση μίας ολοκληρωμένης περιφερειακής προσέγγισης, η οποία θα παρέχει διασφάλιση και αποτελεσματική υλοποίηση πολλών επιμέρους τομειακών στόχων της Ε.Ε.

Η Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Παράκτιων Ζωνών (ΟΔΠΖ) αποτελεί δυναμική, πολυτομιακή και επαναληπτική διαδικασία για την προώθηση της αειφόρου διαχείρισης των παράκτιων ζωνών.

Καλύπτει συνολικά τον κύκλο της συλλογής πληροφοριών, του σχεδιασμού, της λήψης αποφάσεων, της διαχείρισης και της παρακολούθησης της εφαρμογής.

Η επιτυχής διαχείριση της παράκτιας ζώνης βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

- Ευρεία «σφαιρική» προοπτική (Θεματική και γεωγραφική)
- Μακροπρόθεσμη προοπτική
- Προσαρμοστική διαχείριση στο πλαίσιο μιας σταδιακής διαδικασίας
- Ανάδειξη της τοπικής ιδιαιτερότητας
- Λειτουργία σε σχέση με τις φυσικές διεργασίες
- Συμμετοχικός σχεδιασμός
- Υποστήριξη και συμμετοχή όλων των αρμόδιων διοικητικών φορέων]
- Αξιοποίηση ενός συνδυασμού πολλαπλών μέσων

Για την αντιμετώπιση των παραπάνω γενικών ζητημάτων η Ευρωπαϊκή στρατηγική για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών προτείνει:

A) Προώθηση δραστηριοτήτων ΟΔΠΖ στα κράτη μέλη και στο επίπεδο των «περιφερειακών θαλασσών»

B) Προσαρμογή των πολιτικών της ΕΕ στην ΟΔΠΖ

Τομείς πολιτικής στους οποίους θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή είναι:

- Φυσικό περιβάλλον: Οδηγίες για τα πτηνά και τα ενδιαιτήματα, δράσεις για την σύσταση του δικτύου Natura 2000
- Μεταφορές: προώθηση των ακτοπλοϊκών μεταφορών και υλοποίηση της στρατηγικής περιβαλλοντικής αξιολόγησης της πολιτικής της ΕΕ για τις μεταφορές
- Εξωτερική πολιτική: εμπορικές δραστηριότητες τρίτων χωρών
- Αξιολόγηση Περιβαλλοντικών επιπτώσεων

- Αλιεία: προώθηση της ΟΔΠΖ στην αναθεώρηση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (2002)
- Ύδατα: Εφαρμογή της της Οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα (οδηγία 60/2000)
- Πολιτική αγροτικής ανάπτυξης
- Θαλάσσια ρύπανση
- Ρύπανση από χερσαίες πηγές και απόβλητα: πλήρη εφαρμογή της Οδηγίας 76/464/ΕΟΚ
- Διαχείριση Θαλασσερμάτων (slops): μέτρα σε διεθνές επίπεδο

Γ) Προώθηση του διαλόγου μεταξύ των ευρωπαϊών ενδιαφερομένων στις παράκτιες ζώνες

Δ) Ανάπτυξη της βέλτιστης πρακτικής ΟΔΠΖ

Ε) Συγκέντρωση πληροφοριών και γνώσης σχετικά με την παράκτια ζώνη.

ΣΤ) Διάδοση πληροφοριών και ευαισθητοποίηση του κοινού

Ε. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΤΟΥ ΚΟΛΠΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ & ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ

1. ΝΟΜΟΙ

- 1.Β.Δ. 666/66 «Περί αδειών αλιευτικών σκαφών»
- 2.Ν.Δ. 420/70 «Αλιευτικός Κώδικας» -άρθρο 64 (Παραχώρηση για διάστημα μέχρι δύο ετών)
- 3.Ν.1650 /86 (ΦΕΚ 160 Α/18-10-86) Για την προστασία του περιβάλλοντος.
- 4.Ν.1845/89 –άρθρο 32 παρ 7 «Ανάπτυξη Αγροτικής Έρευνας...και άλλες διατάξεις» (μίσθωση, αναμίσθωση για διάστημα μέχρι 10 χρόνια)
- 5.Ν.2130/93 –άρθρο 15 παρ 13 «Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων...και άλλες διατάξεις» (απόδοση μισθώματος)
- 6.Ν.3208/2003 –άρθρο 19 παρ 11 «Προστασία δασικών οικοσυστημάτων... και άλλες διατάξεις» Νομοθεσία που διέπει προστασία περιβάλλοντος (χωροθέτηση-περιβαλλοντικοί όροι μονάδων υδατοκαλλιέργειας)
- 7.Ν. 2742/99 –άρθρο 10 «Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις – Περιοχές οργανωμένης ανάπτυξης υδατοκαλλιεργειών (ΦΕΚ 207/Α)
- 8.Ν. 2647/19.10.1998 «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στις περιφέρειες και Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση» (εγκρίσεις περιβαλλοντικών όρων μονάδων υδατοκαλλιέργειας).
- 9.Νομοθεσία που διέπει παραχώρηση, μίσθωση, αναμίσθωση υδάτινης έκτασης για εγκατάσταση μονάδας εντατικής-ημιεντατικής υδατοκαλλιέργειας και χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας μονάδας υδατοκαλλιέργειας στον συγκεκριμένο μολυσμένο χώρο

2. ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

- 1.Το Π.Δ. 30/96 «Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης»
- 2.Το Π.Δ. 4/2/94 «Υγειονομική όροι που διέπουν την παραγωγή και τη διάθεση στην αγορά ζώντων δίθυρων μαλακίων και αλιευτικών προϊόντων σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 91/492/ΕΟΚ και 92/48/ΕΟΚ σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 91/492/ΕΟΚ, 91/493/ΕΟΚ και 92/48/ΕΟΚ του Συμβουλίου»
- 3.Το Π.Δ. 331/97 «Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων του Προεδρικού Διατάγματος 412/1994 (Α΄232) σε συμμόρφωση προς την οδηγία 95/71/ΕΚ του Συμβουλίου»
- 4.Π.Δ. 89/1998 (ΦΕΚ 78Α) «Αλιεία οστράκων όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 227/2003 (ΦΕΚ 78Α)
- 5.Π.Δ. 261/17.6.91 «Προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών αλιείας σε επαγγελματικά σκάφη»
- 6.Π.Δ. 189/78 «Αλιεία στο Θερμαϊκό κόλπο»
- 7.Π.Δ. 109/22.4.02 «Αλιεία δολωμάτων»
- 8.Π.Δ. 157/2004 «Αλιεία με Ιχθυοπαγίδες»
- 9.Π.Δ. 244/13.6.1991 «Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων του Β.Α. από 23.3/8.4.1953 «περί κανονισμού της δια κυκλικών διχτύων (γριγρί) αλιείας» και του Π.Δ. 189/78

10.Π.Δ. 88/31.3.87 «Μέθοδος αλιείας με κουλούρα»

11.Π.Δ. 237/96 «Αλιεία και πώληση αστακών»

12.Π.Δ 55 ΦΕΚ Α Αρ.Φυλ.58 20-3-1998 « Προστασία του θαλάσσιου Περιβάλλοντος»

3. ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ - ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

1.Την με αριθμ. οικ. 46399/4352/1986 διυπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β΄, 438) «Απαιτούμενη ποιότητα των επιφανειακών νερών που προορίζονται για «πόσιμα», «κολύμβηση», «διαβίωση ψαριών σε γλυκά νερά» και «καλλιέργεια και αλιεία οστρακοειδών», μέθοδοι μέτρησης, συχνότητα δειγματοληψίας και ανάλυση των επιφανειακών νερών που προσδιορίζονται για πόσιμα, σε συμμόρφωση με τις οδηγίες του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 75/440/ΕΟΚ, 76/160/ΕΟΚ, 78/659/ΕΟΚ και 79/896/ΕΟΚ».

2.ΚΥΑ 18186/271/88 «Μέτρα και περιορισμοί για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και ειδικότερα καθορισμός οριακών τιμών των επικίνδυνων ουσιών στα υγρά απόβλητα»

3.ΚΥΑ 69269/5387/90 (ΦΕΚ 678 Β/25-10-90) “Κατάταξη έργων & δραστηριοτήτων ΜΠΕ κλπ”

4.ΚΥΑ 55648/2210/91 “Μέτρα και περιορισμοί για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και ειδικότερα καθορισμός οριακών τιμών των επικίνδυνων ουσιών στα υγρά απόβλητα”

5.ΚΥΑ 90461/2193/94 Συμπλήρωση του παραρτήματος του άρθρου 12 της υπ’ αριθμ. 55648/2210/91 ΚΥΑ «Μέτρα και περιορισμοί για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και ειδικότερα καθορισμός οριακών τιμών των επικίνδυνων ουσιών στα υγρά απόβλητα»

6.ΚΥΑ 5673/400/97 (ΦΕΚ 192Β/14-3-97), «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων»

7.ΚΥΑ 4859/726/1-3-01 «Μέτρα και περιορισμοί για την προστασία του υδατικού περιβάλλοντος από απορρίψεις και ειδικότερα καθορισμός οριακών τιμών ορισμένων επικίνδυνων ουσιών που υπάγονται στον Κατάλογο ΙΙ της Οδηγίας 76/464/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 4^{ης} Μαΐου 1976»

8.Απόφαση 3/4/2001 (ΦΕΚ Αρ.405) «Κατάλογος ευαίσθητων περιοχών για την διάθεση αστικών λυμάτων»

9.ΚΥΑ αρ. 177278/10.7.02 «Καθορισμός διαδικασιών, προϋποθέσεων και δικαιολογητικών υπαγωγής και καταβολής των οικονομικών ενισχύσεων για το μέτρο 1.1 «Διάλυση»

10.Υπουργική Απόφαση ΗΠ 17239/30.8.2002 «Καθορισμός δικαιολογητικών, διαδικασίας και προϋποθέσεων χωροθέτησης περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιέργειών Νομοθεσία που διέπει αλιεία υδρόβιων οργανισμών και έχει εφαρμογή σε όλη την Ελλάδα

11.Νεώτερες ΚΥΑ για εγκρίσεις ΜΠΕ όπως ΚΥΑ 15393/2332 ΦΕΚ Β αρ.φυλ 1022 5-8-2002 « Κατάταξη δημοσίων & ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων για την προστασία του περιβάλλοντος κλπ» και άλλες νεώτερες.

12.ΚΥΑ 142932/7.8.2003, όπως τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 140725/3.3.2004, σχετικές με τον καθορισμό διαδικασιών, προϋποθέσεων και δικαιολογητικών υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων / ενεργειών των τομέων της Θαλάσσιας Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειών

και Εσωτερικών Υδάτων, Εμπορίας και Μεταποίησης Προϊόντων αυτών στον Καν (ΕΚ) 2792/99 – Μέτρα 2.1, 2.2, 3.2, 3.4 και 3.5

13.ΚΥΑ 180521/28.7.04 περί τροποποίησης της αρ. 163511/13.1.03 ΚΥΑ για το μέτρο 4.2 (δράση 1)

14.ΚΥΑ 180153/19.7.04 περί τροποποίησης της αρ. 175469/7.8.03 ΚΥΑ για το μέτρο 4.2 (δράση 2,3,4)

15.Εγκύκλιος 258800/10.9.99 Υπ. Γεωργίας – ΠΕΧΩΔΕ όπως τροποποιήθηκε με την 145320/2002 παράρτημα ΑκΒ «Παράμετροι που αφορούν μονάδες υδατοκαλλιέργειας και τη λειτουργία τους»

16.Το υπ' αριθ. 391588/8-11-1995 έγγραφο της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπ. Γεωργίας με θέμα την «Εφαρμογή των διατάξεων που ρυθμίζουν τους υγειονομικούς όρους που διέπουν την παραγωγή και τη διάθεση στην αγορά ζώντων δίθυρων μαλακίων και αλιευτικών προϊόντων».

17.Το με αριθμ. 399901/24-9-01 έγγραφο Υπουργείο Γεωργίας «Εθνικό πρόγραμμα επιτήρησης ζωνών παραγωγής δίθυρων μαλακίων»

18.Πράξη Υ.Σ. 144/87 «Προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος από τη ρύπανση που προκαλείται από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες που εκχέονται σε αυτό και ειδικότερα καθορισμός οριακών τιμών ποιότητας νερού σε κάδμιο, υδράργυρο και εξαχλωροκυκλοεξάνιο»

19.Πράξη Υ.Σ. 73/90 «Καθορισμός των κατευθυντήριων και οριακών τιμών ποιότητας των νερών από απορρίψεις ορισμένων επικίνδυνων ουσιών, που υπάγονται στον κατάλογο Ι του παραρτήματος Α του άρθρου 6 της υπ' αριθμ. 144/2-11-87 Πράξης Υ.Σ.»

20.Πράξη Υ.Σ. 255/94 Συμπλήρωση του παραρτήματος του άρθρου 6 της υπ' αριθμ. 73/90 Πράξης Υ.Σ. «Καθορισμός των κατευθυντήριων και οριακών τιμών ποιότητας των νερών από απορρίψεις ορισμένων επικίνδυνων ουσιών, που υπάγονται στον κατάλογο Ι του παραρτήματος Α του άρθρου 6 της υπ' αριθμ. 144/2-11-87 Πράξης Υ.Σ.»

21.Πράξη Υ.Σ. 2/1-2-01 «Καθορισμός των κατευθυντήριων και οριακών τιμών ποιότητας των νερών από απορρίψεις ορισμένων επικίνδυνων ουσιών που υπάγονται στον Κατάλογο ΙΙ της Οδηγίας 76/464/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 4^{ης} Μαΐου 1976»

22.Απόφαση 48392/939 Συμπλήρωση της 5673/400/97 για τον χαρακτηρισμό σαν ευαίσθητη περιοχή του κόλπου της Θεσσαλονίκης.

4. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

1. Απόφαση 13/7626/8-12-95 του Νομάρχη Θεσ/νίκης «Καθορισμός ζωνών παραγωγής, συλλογής και μετεγκατάστασης δίθυρων μαλακίων στο Θερμαϊκό και Κόλπο Θεσ/νίκης σύμφωνα με τις υγειονομικές προδιαγραφές του Π.Δ./τος 412/94 (Οδηγίες 91/492/ΕΟΚ και 91/493/ΕΟΚ) και ορισμός σταθερών σημείων δειγματοληψίας στον όρμο Θεσ/νίκης και κόλπους Θερμαϊκού και Στρυμονικού».

2. Απόφαση Νομάρχη Πιερίας, Δ/ση Κτηνιατρικής, 12-11-2001, «Ορισμός σταθερών σημείων δειγματοληψίας και χρονοδιαγράμματος δειγματοληψιών παρακολούθησης ποιότητας νερών για αλιεία και καλλιέργεια οστρακοειδών»

3. Απόφαση 4113/01-06-2000 του Νομάρχη Πιερίας «Για ορισμό συντονιστών υπευθύνων του προγράμματος παρακολούθησης ποιότητας νερών για αλιεία και καλλιέργεια οστρακοειδών».

4. Απόφαση Νομάρχη Θεσσαλονίκης Αριθ. ΔΥ/22374/91/94 (ΦΕΚ 82B/10-2-94), «Όροι διαθέσεως των λυμάτων και υγρών βιομηχανικών αποβλήτων σε φυσικούς αποδέκτες και καθορισμός της ανώτερης τάξεως χρήσεως των υδάτων τους στο Νομό Θεσσαλονίκης».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

1. Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

- Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ (ΔΙΠΕΧΩ) / ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
- ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
- Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΔΑΣΩΣΕΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
- Δ/ΝΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
- Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ / ΤΜΗΜΑ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ
- Δ/ΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
- Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ / ΤΜΗΜΑ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
- ΤΟΕΒ ΧΑΛΑΣΤΡΑΣ - ΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ
- Δ/ΝΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΕΡΓΩΝ (ΔΕΚΕ)

2. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης

- Δ/ΝΣΗ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ / ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ
- Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΝΑΘ
- Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ - ΤΜΗΜΑ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
- Δ/ΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
- Δ/ΝΣΗ ΑΛΙΕΙΑΣ - ΤΜΗΜΑ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΛΙΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑ ΟΣΤΡΑΚΟΕΙΔΩΝ
- Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
- Δ/ΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ - ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΩΝ -ΝΑΘ
- Δ/ΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

3. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ημαθίας

4. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Πιερίας

5. Υπουργεία & Υπηρεσίες Υπουργείων

- ΥΠΕΧΩΔΕ
- Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας
- ΥΜΑΘ
- Υπουργείο Μεταφορών – Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας
- Υπουργείο Πολιτισμού – Εφορία Ενάλιων Αρχαιοτήτων
- ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ – ΘΡΑΚΗΣ
- ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ (ΟΡΘΕ)

- ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
- ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΛΙΜΕΝΑΡΧΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΤΜΗΜΑ ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
- ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ (ΕΥΔΕ), ΥΠΕΧΩΔΕ

6. Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΝΟΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

- ΔΗΜΟΣ ΑΞΙΟΥ
- ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΣΤΡΑΣ
- ΔΗΜΟΣ ΕΧΕΔΩΡΟΥ
- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
- ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΗΣ
- ΔΗΜΟΣ ΜΙΚΡΑΣ
- ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ
- ΔΗΜΟΣ ΜΗΧΑΝΙΩΝΑΣ
- ΔΗΜΟΣ ΕΠΑΝΟΜΗΣ

ΝΟΜΟΥ ΗΜΑΘΙΑΣ

- ΔΗΜΟΣ ΠΛΑΤΕΟΣ

ΝΟΜΟΥ ΠΙΕΡΙΑΣ

- ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΙΝΙΟΥ
- ΔΗΜΟΣ ΜΕΘΩΝΗΣ
- ΔΗΜΟΣ ΠΥΔΝΑΣ
- ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΙΝΟΥ

7. Φορείς διαχείρισης

- ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ -ΛΟΥΔΙΑ -ΑΛΙΑΚΜΟΝΑ

8. Συνεταιρισμοί

- ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΟΣΤΡΑΚΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΧΑΛΑΣΤΡΑΣ
- ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΧΑΛΑΣΤΡΑΣ «ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΑ»

9. Εταιρείες Οργανισμοί Α.Ε. Σύνδεσμοι

- ΕΤΑΙΡΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΕΥΑΘ) Α.Ε.
- ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ (ΟΛΘ) Α.Ε.
- ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΝΕΘ)
- ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
- ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΑΝΕΘ) Α.Ε.
- ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
- ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΤΕΕ)
- ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΓΕΩΤΕΕ)

10. Ερευνητικά Ιδρύματα

- ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ – ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ
- ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ – ΕΛΚΕΘΕ

- ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΓΕΩΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΙΓΜΕ) – ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

11. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

- ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
- ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
- ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
- ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

12. Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης

13. Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις - Ιδρύματα - Οργανώσεις

- ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ ΑΞΙΟΥ
- ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΣΗ, WWF ΕΛΛΑΣ
- ΣΤ' ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ
- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΕΟΕ)
- ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΤΟΠΩΝ ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ (ΕΚΒΥ)
- ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
- GREENPEACE
- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ